

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc,
Bud'te svorní!

Jen svorným Bůh požehnává.“
JOSEF KARDINAL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XIII. — Číslo (No.) 42.

Saturday November 5, 1988 (Sobota 5.11.1988)

Náš významný český básník a muž veřejného života - Viktor Dyk - byl za svůj vlastenecký postoj v době první světové války (v letech 1916-1917) rakouskou vládou žalářován.

I ve vězení však psal, a tak vznikla jeho sbírka „Okno“ - (rozumí se okno žaláře), které jediné jej spojovalo s vnějším světem a otvíralo jeho duši pohled do lepší budoucnosti národa.

Otiskujeme z této sbírky její nejzávažnější, slavnou báseň „Země mluví“. Z každého jejího verše k nám promlouvá báseň a úzkost o budoucí osud národa, a z toho plynoucí povinnost mu pomáhat. Pádná, konečná slova prosby „matky země“ burcovala národ k nejvyššímu vypětí, k největší oběti v době politického a mravního zápasu, v době první světové války, která po čtyřlétém válečném boji skončila pro nás

šťastným prohlášením národní samostatnosti 28. října 1918.

Dykova báseň dodávala i za druhé světové války generacím mladším - generacím nastupujícím - stejný pocit vlasteneckého nadšení a převzaté povinnosti jako kdysi jejich otcům a dědům. Neměnná hodnota těchto veršů platí i dnes, v době ujařmené politické svobody našeho národa, jehož výostné území je dosud obsazeno okupační sovětskou armádou.

Závěrečné verše: „prosím tě, matka tvá: braň si mne, synu! Jdi, třeba k smrti těžko jdeš.

Opustíš-li mne, nezahynu. Opustíš-li mne, zahyneš.“
ta znovu zavazují jak naše doma tak i náš exil.

Necht' nám všem, kteří jsme přejali zodpovědnost za budoucí pokolení národa, zůstávají společným vodítkem našeho úsilí a práce!

Viktor Dyk:

ZEMĚ MLUVÍ

*Tvrdá matka byla jsem k tobě.
Těžce chléb jísti dala.
Nehýčkala jsem robě,
muže jsem zraňovala.
Když prohlédly poprvé oči tvé vyjevené,
smutný se obzor před tebou šířil.
Mluvila jsem o ráně zasazené,
které čas neusmířil.*

*Na nás oba padal těžký stín.
Matka tvrdá byla jsem, ty tvrdý syn.
Nepozdvihl jsi pro mne rámě.
S láskou jsi nepomyslíl na mě.
Když vítr zahučel zapraštil mráz,
neslyšel jsi můj hlas.
A já přec mluvila, vidouc tvou psotu,
bídu, jež věčně tě šve.
A z úst mých zamklých zaznělo tu:
Vezmi si své!*

*Těžké břímě nosím.
Přichází radost nebo děs?
Slyšíš mne dnes?
Matka syna prosím.
Haj si mne. Braň si mne. Neoslyš matky.
Haj si mne. Braň si mne: At' shoří statky,
pole at' udupou, zničí.
Zítřka zas símě vzkličí.*

*Chystala jsem ti úděl, děcko.
Úděl jsem tobě chystala.
Chraň si mne. Haj si mne. V moci tvé všecko:
Aby ztroskotala loď, anebo přistala.
Neoslyš slova varující:
neprodej úděl za čochovici.
Třeba mne opustíš,
nezahynu.
Ale víš
kolik sem přijde stínů?
Kolikrát pěst bude potomek zatínat,
a syn kolikrát tě bude proklínat?*

*Nezahynu, věčna jsem,
ale žít budu s trapným útlakem:
kterak jsi zapomněl dědičný na díl?
Kterak jsi váhal? A kterak jsi zradil?
Jak možno kletý čin provéstí vědomky?
Sebe jsi zradit moh. Ale své potomky?
Dokavad dýchal jsi, proč ses vzdal?
Čehos ses bál?
Co je to smrt?
Smrt znamená jít ke mně.
Tvá matka země
otvírá náruč: možno, bys jí zhrd?*

*Pojd', poznáš, jak je země náruč měkká
pro toho, kdo splnil, co čeká.
Prosím tě, matka tvá: braň si mne, synu!
Jdi, třeba k smrti těžko jdeš.
Opustíš-li mne, nezahynu.
Opustíš-li mne, zahyneš.*

Čs. policie rozehnala lid, který chtěl oslavit 70 let republiky

Praha. - V pátek 28. října t.r. se přes policejní zákaz na Václavském náměstí v Praze shromáždilo asi pět tisíc lidí všech věků - staří, mladí, děti i lidé středních let - aby sobě i světu připomněli 70. výročí založení samostatné Československé republiky a zároveň žádali demokratické reformy a větší svobodu.

Stovky policistů, ozbrojených pendreků, vodními kanony a granáty se slzotvorným plynem - (někteří z nich vedli na vodítkách policejní psy) - učinily nápor na shromážděné. Vodní kanony svou prudkostí povalily mnohé z přítomných k zemi. Mračna slzotvorného plynu zahalila průčelí Národního

Nové desítky v Čes. komunistické vládě v Praze přiblížili ve čtvrtek 27. října 88 k oficiálním oslavám opět uznaného 28. října za Den zrodu Československa. - V pátek 28. října však byly na Václavském náměstí skutečně oslavy a demonstrace...

musea, kde byl vyvěšen velký úřední plakát s nápisem: „Sedmdesát let. Všechna moc v Československé socialistické republice náleží pracujícím lidu.“ Policie tloukla pendreků do demonstrantů, kterých podle zprávy ČTK zatkla 87. Okolní lidové davy pak volaly na policii: „Hanba! Gestapo!“

Ve Washingtoně mluvčí Státního departmentu k tomu řekl: „Československo musí projít asi ještě dalekou cestou k překlenutí mezery mezi nynějšími praktikami jeho autorit a demokratickými ideály, na kterých tato země byla založena.“ ČTK ze své strany poznamenala: „Činy vnitřních nepřátel socialismu a podlé prvky byly k tomu připraveny už delší dobu, s pomocí emigrantských protisocialistických ústředí v cizině, a západní sdělovací prostředky jim poskytl potřebnou publicitu... Cílem této demonstrace bylo vyvolat pochybnosti o vládní politice a zdiskreditovat Československo.“

Později odpoledne policejní vozy opustily Václavské náměstí a byly umístěny v okolních ulicích. V celém středu města byla uniformovaná policie přítomna ve velké síle.

Komunistické autority varovaly v minulém týdnu pražskou

(Dokončení na str. 11)

Protesty proti policejní surovosti v Praze

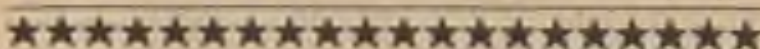
Jak je již známo ze zahraničního tisku a televizních záběrů, konalo pět tisíc československých občanů pokojnou manifestaci u příležitosti 70. výročí založení Československé republiky. Manifestace se konala na Václavském náměstí a částečně na Staroměstském náměstí. Účastníci manifestace vyvolávali různá hesla - jako „Chceme svobodu“, „At' žije pravda“, na policii „Gestapo, Gestapo“, atd.

Policie se skutečně chovala jako Gestapo; proti účastníkům manifestace použila slzotvorný plyn, obušky a vodomety a několik desítek občanů zatkla. Řadu těch, kteří nezávislou manifestaci organizovali - či lépe řečeno - svolávali, policie zadržela již několik dní před 28. říjnem.

Proti surovosti policie vyšla již řada protestů. Ve Washingtoně ostrý protest podal State Department. Ve Vídni na následné konferenci CSCE - protest podali zástupci těchto delegací: americké, kanadské, britské, italské a švédské.

Další zprávy přineseme v příštích číslech Hlasu národa.

-afa-

Sloupek informací

**o tom, jak komunistický systém
potřebuje nutně západní kapitál,
jak mu dnes zvláště západní Evropa,
Japonsko a US banky
sedají na lep glasnosti a perestrojky,
i když dosud není v satelitních zemích
jednoho poctivého důkazu o tom,
že to Moskva myslí s obnovou
jejich svobody vážně.**

**Pomáhat dnešní Moskvě,
či nepomáhat?**

William E. Simon, bývalý US tajemník financí, přední americký finanční odborník, je autorem knihy „A Time for Truth“; stejné myšlenky pak podal ve svém článku „Should We Bail Out Gorbachov?“ v magazínu „Reader's Digest“ v září 1988. Zde z něho shrnujeme některé myšlenky.

Podle odhadů odborníků pokročilá západní země a Japonsko poskytly už sovětskému bloku na 130 bilionů dolarů jako nízkouročné půjčky, ničím nezajištěné. Z toho bylo Sovětům půjčeno 43 bilionů dolarů. V posledních letech komunistický dluh rychle vzrůstá a znalci se nyní začínají vážně ptát, zdali si nyní kapitalistický Západ skutečně neřadí svou vlastní oprátku. V r. 1986 SSSR a jeho satelité si vypůjčovaly na Západě

dohromady asi dva biliony dolarů měsíčně; z toho jim bylo 80 % půjčeno bez jakýchkoliv podmínek a nikdo se ani Gorbachov neptal na těchto peněz použije.

Vloni „First National Bank of Chicago“ půjčila Sovětům 200 milionů dolarů; spolu s jinými bankami jim v posledních letech půjčila „na slepo“ mnoho set dalších milionů dolarů. V téže době pak mnozí američtí farmáři ztratili své pozemky, protože nebyli schopni platit hypotéky; když však v r. 1986 komunistické Maďarsko hrozilo, že nebude splácet svou půjčku 210 milionů dolarů, „First Chicago“ a jiné banky mu ihned prodloužily lhůtu pro splácení tohoto dluhu o 4 roky.

Soukromé banky poskytují komunistickým zemím půjčky zčásti proto, že US vláda je k tomu povzbuzuje. US státní department schvaloval tyto půjčky v naivním domnění, že to

pomůže oddálit Polsko a Maďarsko od SSSR. K tomu dosud nedošlo a obě tyto země jsou dnes blízko finančního krachu. Západní Německo dnes poskytuje Moskvě velmi výhodné půjčky v bláhové naději, že tím přispěje k zahájení procesu o sjednocení NDR s NSR.

Organizace USTEC (Americko-sovětský výbor pro obchod a ekonomii), jejímiž členy jsou američtí obchodníci a finančníci se sovětskými vládními osobnostmi - (včetně agentů KGB) - silně povzbuzuje Západ k poskytování kapitálu SSSR. Vloni tato organizace navrhla, aby její američtí členové naléhali na Kongres „přihmouřit oči“ nad zákonem, jímž se zakazuje do USA dovoz výrobků, zhotovených otrockou prací, protože jinak by mnohé sovětské výrobky a polotovary nemohly být do USA přípustné. Předseda USTEC James Giffen odpověděl velmi stručně na otázku, zda USA opravdu záleží na tom, aby dopomohly Gorbachovovi k větší autoritě a Sovětům stát se ekonomickou supervelmocí: „Myslím, že ano.“

**Sovětská ekonomie je dnes v
bíděném stavu**

Sovětské kolektivní zemědělství, brutálně vnučené všem venkovanům Stalinem, je dnes pro SSSR velkou pohromou. Dříve carské Rusko bez zemědělských strojů bylo obilnicí Evropy; dnes však Sovětský svaz i s dovozem potravin ze Západu není schopen náležitě uživit své obyvatelstvo. V mnohých částech rozlehleho Ruska jsou potraviny na příděly. Ani základní potraviny nejsou často k dostání i v Moskvě. Při nejmenším 20 % obilí, ovoce a zeleniny shnije na poli, nebo při dopravě. Lehký průmysl upadá; 40 % jeho strojů je zastaralých. Obyčejné potřeby jako aspirin, pasta na zuby, vysavače prachu atd. jsou vzácné, anebo neexistují. Polovina sovětských občanů si nemůže dovolit chladničku a pouze 9 ze 100 sovětských domácností vlastní telefon. Pro traktory se těžko shánějí náhradní součásti. Televizní aparáty jsou tak nedbale zhotoveny, že často začnou hořet. V nemocnicích chybějí základní lékařské potřeby, někdy i teplá voda. Operace se konají bez anestezií-umrtvení, lékaři nejsou schopni léčit složitější nemoci a provádět složitější operace, a všeobecně lékařské ošetření, poskytované zdarma, je velmi primitivní a bídné. Bytů je všude velký nedostatek; ve městech aspoň

13 milionů lidí musí dosud žít ve „společných bytech“, kde se spolu s jinými rodinami dělí o kuchyni, záchod a koupelnu. Nově zhotovené domy a bytové jednotky v panelácích se rychle bortí. Na venkově lidé běžně ještě žijí spolu se svými zvířaty - kravami, kozami a ovci. Velká část sovětských občanů je bez tekoucí vody a 30 milionů jich nemá přístup k pitné vodě v důsledku čehož střevní choroby jsou velmi rozšířeny. Lidé mají naději, že se dožijí pouze asi 65 let věku, což je nejméně z civilizovaných zemí. V SSSR je hrozivě vysoký počet manželských rozluk, potratů, nakažlivých nemocí a sebevražd. Technologie je velmi zaostalá. Kompjutry sovětské výroby často nefungují. Gorbachov přiznal, že odečtou-li se výtěžky z vodky a z prodeje zemního oleje do ciziny, hrubý národní důchod SSSR se v posledních 20 letech nezvýšil. SSSR musí věnovat na svou armádu 40 % svého hrubého národního důchodu, zatímco USA pouze 5.9 %; i tak je kvůli technické zaostalosti nebezpečí, že za 5 až 7 let SSSR definitivně ztratí prvenství ve svém závodění ve zbrojení s USA, ale přitom se stále pevně spoléhají na konvenční zbraně k potlačení nepokojů ve svém koloniálním carství. Proto jeho stále naléhání na to, aby USA zanechaly svůj plán vesmírové obrany „Star Wars“, neboť Sověti nejdou dnes schopni se Spojeným státům technicky vyrovnat.

Gorbachov, který si uvědomil, že SSSR je v nebezpečí „být odhozen a nechán pozadu v dějinách“, zahájil proto své programy glasnosti a perestrojky. Glasnost - (otevřenější diskuse) - přivedla sice do sovětského veřejného života dosud nikdy nevídanou přímou, avšak reformy perestrojky (ekonomické obrody) - jsou dosud jen nepatrné a nepřinesly zatím mnoho zlepšení. Někteří sovětské ekonomové dokonce říkají, že v SSSR dnes jsou a ještě budou ekonomické poměry horší než byly před Gorbachovem.

**Naučení z dob oblevy mezi
Západem a Východem**

V minulosti sovětské vlády často mluvili o tom, že zavedou v ekonomii reformy, avšak vždycky se vyhnuli zavedení jakýchkoliv základních změn. Namísto toho se hledělo zachránit sovětskou ekonomii zebřením, vypůjčováním a kradením od satelitů i ze Západu všeho, co bylo možné.

Když bolševická vláda přivedla zemi do trosek, Lenin

vyhlásil už po čtyřech letech barbarského hospodaření v roce 1921 „Novou ekonomickou politiku (NEP) a spojení s kapitalismem“. Zároveň však dal komunistickým výborům jasně na vědomí, že NEP je pouze „prostředkem z nouze“... „Jakmile budeme dostatečně silní, abychom svrhli kapitalismus, chytíme ho za krk a uškrtneme ho.“ Už Lenin klamně kladl před oči Západu potenciál budoucího obrovského sovětského trhu, který prý bude dychtit po západních výrobcích: tím zlákal západní společnosti, že v SSSR založily letecký, automobilový, ocelářský, technický a traktorový průmysl. Když pak cizí podnikatelé už nebyli potřební, byli prostě ze SSSR vyhozeni, a někteří z nich byli dokonce i uvězněni. Jenom Američanovi Armandu Hammerovi se nikdy nic nestalo.

V sedmdesátých letech za velkého vytrubování „oblevy mezi Východem a Západem“, Sověti znovu malovali před oči západního světa „nedotčené sovětské tržní možnosti“, které prý jen čekají na to, aby jich Západ ané využili. Do r. 1976 pak západní podnikatelé postavili v SSSR skoro tisíc nových továren. Světové banky jim pak umožnily za ně zaplatit ochotnými půjčkami ve výši bilionů dolarů. Německé, anglické, italské a americké firmy jim na řece Kama postavily největší továrnu na nákladní auta v dnešním světě.

S pomocí západního kapitálu se pak Sověti mohli pustit do modernizace své armády. Nikdy v dějinách za doby míru žádná země nevybudovala svou armádu v tak velkém měřítku jako SSSR. Zároveň se protlačili do Afriky, Střední Ameriky a jihovýchodní Asie. Potom v roce 1979 vpadli do Afghánistánu, kam přivezly sovětské zbraně a vojáky nákladní auta, vyrobená pomocí Západu v továrně na řece Kama.

Business jako obyčejně

Dnes se Sovětský svaz chce opět zachránit hlubokým sáhnutím do západních kapes. Ke zbudování své ekonomie potřebuje nutně a bezodkladně západní komputry, průmyslové roboty, nejmodernější nástroje, a továrny, schopné vyrábět polovodiče a jiné součásti mikroelektroniky. Chtěli by si koupit jak věci samotné tak i různá výrobní tajemství, avšak na to mají málo peněz i když pravidelně zásobují západní trhy zlata. Sovětské výrobky jsou chatrné jakosti a je o ně málo zájmu. K získání cizích peněz musejí tedy spoléhat na,

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu
a potřebám našich dražých doma
BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:

„VELEHRAD“, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO

PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:

CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.

2340 So. 61st CICERO, IL. 60650

Telefon: 656-1050

EDITOR - ŘÍDÍ: **Father VOJTĚCH VÍT, O.S.B.**
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:

HLAS NÁRODA, 2340 So. 61st Ave. Cicero, IL. 60650

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overses per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

První poradce a zástupce: **Henry T. SYNEK**

111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, IL. 60602

(312) 263-6060

**Redakce si vyhrazuje právo zasláné články a dopisy zkrátit,
aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.**

November 5, 1988 — Vol. XIII, No. 42.

prodej svého zemního oleje, zemního plynu a zbraní. Vloni však tímto způsobem vydělali pouze 29 bilionů dolarů, což jim sotva vystačilo na splácení svého zahraničního dluhu, a na koupi nejnужnějších potřeb pro udržení své ekonomie aspoň na její dnešní bídné úrovni. Proto potřebují hlavně západní peníze.

Autor článku říká: „Předpokládejme, že byste požádal některou banku o půjčku a řekl: ‚Chci úrokovou míru nižší než je ta, kterou žádáte od svých zákazníků a přitom vám po šest let nesplatím nic z půjčeného kapitálu. Neposkytnu vám ani žádné záruky o bezpečnosti půjčky. A samozřejmě, mohu užít vypůjčených peněz nač a jak budu chtít.‘ Bankéř by se jistě usmál, protože žádný americký majitel domu, žádný podnikatel, žádný obchodník, žádná firma, ba ani samotná vláda, si nemohou vypůjčovat peníze za těchto podmínek. SSSR to však může!” - William Simon pak říká, že půjčovat Sovětům peníze za těchto podmínek je přinejmenším „obchodně nezdravé”. Kromě toho vzrůstem komunistického dluhu Sověti nabývají většího vlivu na národní hospodářství svých věřitelů. Kdyby v budoucnu z politických či ekonomických důvodů Sověti odmítli splácet své dluhy, mohlo by to ohrozit bankovní systém celého svobodného světa, jehož banky na sobě vzájemně závisejí. „Dát náš bankovní systém a naši ekonomickou stabilitu na milost a nemilost nepřátelské mocnosti a zvláště mezinárodnímu komunismu by mohlo být i sebevražedné”, dodává Simon.

Bez západního kapitálu a technologie Sověti mohou zvýšit domácí investice pouze snížením výdajů k budování své armády a na výzbroj. Proto Západ a Japonsko by neměly Sovětům poskytovat další finanční prostředky. Kvůli západní výpomoci Sověti nebyli dosud nuceni snížit své výdaje na zbrojení. V r. 1986 například úvěry, které Sovětům poskytly západní finanční ústavy - bez jakýchkoliv podmínek - se zhruba vyrovnaly jejich výdajům za další kontrolu Nikaragvy, Kuby, Vietnamu, Angoly a Haběše. Tím, že Západ prodává Sovětům svou pokročilou technologii, umožňuje jim budovat sílu své armády a ohrožuje svou vlastní bezpečnost. Sověti dali jasně najevo, že nemíní snížit své obrovské dodávky zbraní sandinistické Nikaragvě, která jich užívá k rozvrácení středoamerických demokracií, ani Haběši, jejíž lidský a neschopný marxis-

tický režim připravuje statisícům lidí jistou smrt hladem - protože i potraviny, které tam bláhová Amerika posílá hladovějícím, zkonfiskuje marxistická vláda pro „svě věrné” a svou vládní armádu.

□
Amerika činí Sověty silnými
Všechny tyto věci jistě nemá na mysli US tajemník obchodu C. William Verity, který horlivě povzbuzuje Američany, aby půjčovali Sovětskému svazu peníze a prodávali mu svou technologii. V tomto roce department obchodu dovolil US spojencům, aby prodávali Sovětům zdokonalené kompjútry, kterých mohou užívat pro vojenské účely. Verity také chtěl dovolit prodat Sovětům nejmodernější technologii pro hledání a těžbu ropy. Naštěstí si i dnešní, demokraticky většinový US kongres uvědomuje nebezpečí ze strany SSSR a připravuje zákon, který dá US prezidentovi pravomoc požadovat od amerických bank detailní zprávy o všech peněžních půjčkách zemím sovětského bloku, i moc zakázat půjčky, které by považoval za škodlivé naší národní bezpečnosti.

Representant Jack Kemp (R-NY) řekl: „Bankovních vkladů amerických občanů je užíváno k posilování Sovětů. Potom totiž občané musejí platit vyšší daně na obranu proti hrozbám, jež jejich peníze dopomohly vytvořit. To je přece naprosto nescelné!”

William Simon pak končí svůj článek slovy s kterými je třeba souhlasit: „Chce-li Gorbáčov upřímně přetvořit svou společnost tak, aby neohrožovala nikoho a pečovala o svůj vlatní lid, přejeme mu všechno nejlepší. Dokud však v SSSR nedojde k opravdovým změnám, musíme se zdržet od další rychlé výpomoci, která by Sovětům umožnila pokračovat v jejich marxistickém plánu ovládnout svět, popravou svobody všude tam, kam jejich bota šlápne.”

MAIL ORDER NOVINKA

**Přímý import
z Československa.**

**Krásná chodská keramika,
skleněné vánoční ozdoby a
ručně malované kraslice
(také husí)**

**Napište si na lístku
o katalog s ceníkem.**

**Nakupujte poštou
J.KETTNER
ENTERPRISES**

27 W. 209 Chartwell Dr.

Winfield, IL 60190

Jugoslávský komunista pronesl „slova do pračky” s ostatními komunistickými režimy

Bělehrad. — Stipe Suvar, předseda komunistické strany Jugoslávie, pronesl 17. října při schůzi ústředního výboru dvouhodinovou řeč, ve které vyzval k „základní obrodě ekonomické a politické politiky” v Jugoslávii. Hlavní součástí této obrody prý budou „některé kapitalistické ekonomické mechanismy” a vláda země „více po západním stylu, pod socialistickým deštníkem”. Tato řeč byla odpovědí nespokojeným dělníkům, kteří při pouličních demonstracích požadovali ekonomické reformy a přímé demokratické volby, když skandovali: „Máme sice moc, avšak každým dnem se stáváme chudšími”. Pro reformu jugoslávské ekonomie navrhl tyto hlavní prvky: 1) Zavření nevýnosných státních podniků a dovolení většího počtu soukromých podniků anebo „smíšených”. 2) „Otevřít dveře” pro investice západním podnikatelům, kterým bude dovoleno spravovat své podniky kapitalisticky podle stejných zásad jako na Západě. V podnicích budou moci vlastnit většinu akcií, budou mít účast na jejich vedení a na rozdělení výdělků a také jim bude dovoleno převádět si své výděly do svých zemí. Budou mít stejná práva jako jejich jugoslávští společníci, a sama jugoslávská vláda poskytne záruku na cizí investice. 3) Soukromé, státní a smíšené sektory průmyslových podniků budou mít - podle nových zákonů - stejná práva. V budoucnu také vedení podniků, a nikoliv centrální úřady v Bělehradě bude činit samo rozhodnutí, vztahující se k výrobě podle tržních zájmů. Dělníci budou moci být převáděni z jedné práce do druhé, budou placeni úměrně ke svým schopnostem a výkonnosti, a neproduktivní dělníci mohou být propuštěni z práce. Pro všechny podniky bude základní zásadou politiky „zisk a účinnost”. 4) Vláda bude finančně podporovat pouze ty průmyslové podniky, které budou pracovat pro vývoz, a budou mít naději na prodej svých výrobků na cizích trzích. Dělníci se budou moci stát vlastníky akcií v podnicích, kde budou pracovat. Také se pomýšlí na otevření jugoslávské burzy. V komunistických zemích doposud pouze Maďarsko oznámilo otevření burzy od 1. ledna 1989. Sovětský svaz pomýšlí na otevření burzy v Londýně. - Potom

Suvar ještě ve své řeči pronesl několik odvážných všeobecných zásad, týkajících se politiky. Ekonomická a politická zodpovědnost prý musí být svěřena pouze schopným lidem, statečným, kteří mají tvůrčí kvality, a nikoliv těm, kteří se stále jen skrývají za fasádu vlády a jednají jako „byrokraté bez tváře a poslušní aparátčící” strany. Současný sociální systém Jugoslávie se prý podobá „špatně ušitému starému obleku”. Obroda komunismu s sebou přinese konec systému diktatury jedné politické strany ve státě a utvoření ústavního systému, ve kterém autorita komunistické strany bude demokraticky omezena a veřejně kontrolována. Také řekl, že původní idea socialismu jako „vlády pracující třídy” byla zrazena ve všech zemích, včetně Jugoslávie, už od ruské revoluce v r. 1917. Dnes je prý komunismus spíše „okovem než výrazem svobody”... „Kvůli vlastní záchraně budeme musit opustit zbývající prostředky, metody a obsah státního socialismu jakož i jeho sociální a politické formy.” To jsou jistě silná slova konverity, který jako by chtěl téměř odstranit komunismus vůbec. Jinde ve své řeči však nezapomenul ujistit, že komunismus zůstane v Jugoslávii nadále jako „deštník, který bude všechno krýt.” - Schválí-li ústřední výbor jeho návrhy, tyto nabudou platnost 1. ledna 1989. Tím by se Jugoslávie oddělila nejvíce ze všech komunistických zemí, aspoň od ústředního řízení ekonomie, které tvoří základ celého marxistického systému.

SPARTA ABA CHICAGO

Váš srdečně zve

na
svou zábavu, která se bude
konat v sobotu

5. LISTOPADU

v místnostech „American Legion Hall”.

Přijďte je podpořit v jejich úsilí - zachovat náš jediný sportovní - fotbalový klub!

Víte, že nejlepší kapela „Express” ze St. Louis bude opět hrát? Dobrá zábava je tedy zaručená a proto přijďte všichni.

Bar bude dobře zásoben a i o jídlo postaráno.

Proud radostné sportovní nálady bude Vás provázet po celý večer. Všichni jste srdečně zváni!

Pořadatelům přejeme pěknou zábavu.

Klub Domov z NSČK svolává

svou členskou schůzi na pondělí
14. listopadu 1988.

Sejdeme se v 7:30 P.M. ve společenské místnosti Mid-America Federal Savings, 5900 W. Cermak Rd., Cicero, IL.

Přijďte v hojném počtu a přiveďte mezi nás své přátele a známé, kteří mají zájem o činnost naší zdejší národní, v Krista Pána věřící komunity.

**Otec Vojtěch Vít, OSB
duchovní rádce**

**Ludvík Pospíchal, předseda
Františka Uhlířová**

tajemnice

Anna Ryšavá, pokladní

LEKARENSKÝ TELEFON: DOMÁCI TELEFON:

☎ 484-0106

☎ 749-0281

*Poslani lekári vašim príbuzným či kamskoliv
rychle a bezpečne vyřídí*

HOLEČEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLEČEK, R.Ph.

NAPROTÍ BERWYNSKÉ RADNICI

6705 West 26th STREET, BERWYN, Illinois 60402

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCI UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎ (312) 795-0250 Radi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší

DOBA "BĚHEM ROKU"

32. NEDELE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Všemohoucí a milosrdný Bože, — dobrotivě odstraň všechno, co nám stojí v cestě, — abychom bez vnitřních i vnějších překážek — svobodně plnili tvou vůli. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který a tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z PRVNÍ KNIHY KRÁLOVSKÉ (1 Král 17, 16-16)

Prorok Eliáš vstal a šel do Sarepty. Přišel k bráně města a hle — jedna vdova tam právě sbírala dříví. Zavolal ji a řekl: "Prosím, dej mi trochu vody v nádobě, abych se napil." Když mu ji šla přinést, zavolal za ní: "Přines mi také v ruce kousek chleba!"

Ona odpověděla: "Jako že žije Hospodin, tvůj Bůh, nemám nic upečeného, ale jen hrst mouky v hrnci a trochu oleje ve džbánu. Právě sbírám dva kousky dřeva, abych přišla a upekla z toho sobě i svému synu. Najíme se a umřem."

Eliáš jí řekl: "Bud' bez starosti, jdi a udělej, jak jsi řekla. Nejdřív upeč' mně z toho malou placku a přines mi to, pak půjdeš a upečeš sobě a svému synu."

Nebot' tak praví Hospodin, Bůh Izraele: Nevyprázdni se hrnec s moukou a nebudou ze džbánu s olejem až do dne, kdy Hospodin sešle déšť na zem."

Ona tedy šla a udělala podle Eliášových slov a jedla ona, on i její syn po drahý čas. Z hrnce se mouka nevyprázdnila a ze džbánu olej neubýval podle Hospodinova slova, které promluvil skrze Eliáša.

2. ČTENÍ Z LISTU ŽIDŮM (Žid 9, 24-28)

Svatyně, do které vešel Kristus, není zbudována lidskýma rukama a není to jenom napodobenina té pravé. Nikoli! On vystoupil do samého nebe, aby se ted' staral o naše záležitosti u Boha. A není třeba, aby vícekrát obětoval sám sebe, jako velekněz vchází do velešvatyně rok co rok s cizí krví, sic jinak by byl musel podstoupit svoje utrpení už mnohokrát od stvoření světa. Ne tak! Ale zjevil se ted', jednou provždy, na konci věků, aby svou obětí odklidil hříchy.

A jako lidem je souzeno, že musí jednou umřít a pak nastane soud, podobně je tomu i u Krista: když byl jednou podán v obět', aby na sebe vzal hříchy celého množství lidí, objeví se po druhé — ne už pro hříchy — těm, kteří na něho čekají, aby jim přinesl spásu.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MARKA (Mk 12 41-44)

Ježíš si sedl naproti chrámové pokladnici a díval se, jak do ní lidé vhadzují peníze. A mnozí bohatí dávali mnoho. Přišla také jedna chudá vdova a vhodila dvě drobné mince, dohromady čtyřák.

Zavolal své učedníky a řekl jim: "Amen, pravím vám, tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž dali ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku: dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa."

Otec Jiří Novotný S.J.

32. neděle v mezidobí

6. listopadu 1988

1. čtení: 1 Kr., 17, 10-18

Vše se stalo podle slova Eliáša Vyprávění o Eliášově návštěvě u vdovy v Sareptě patří k nejdojímavějším perikopám Starého zákona. Původní Sarepta se prostírala na pobřeží Středozemního moře na polovic cesty mezi Tyrem a Sidonem v nynějším jižním Libanonu a měla kilometr dlouhý přístav s třemi okrouhlými zátokami, jimž vévodil sarafandský mys, v přítomné době Ras eš-Šak. Křižáci udělali ze Sarepty opevněné město s kostelem proroka Eliáša a s hradem na nedalekém vršku Ras el-Qantara. Po jejich odchodu byla Sarepta opuštěna, neměl ji kdo hájit a dnešní Sarafand, který ji nahradil, leží asi kilometr ve vnitrozemí. Z doby Eliášovy se tam sice nic nezachovalo, ale našly se zbytky sloupů někdejšího byzantského chrámu, protože starověké křesťanské obyvatelstvo zvěčňovalo každou biblickou zmínku monumentální chrámovou stavbou.

O vdově ze Sarepty se zmiňuje i Kristus Pán, když mluví o tom, jak mnohdy Bůh dával přednost pohanům před Židy a jak ho ti pohané ochotněji přijímali. Příběh je znám. Jako trest za pronásledování israelských proroků a za šíření kultu pohanského boha Baala nemělo pršet v severní monarchii tři a půl roku. Okolí královské dvojice, Achaba a Jezabely, to přičítalo vlivu Eliášovu a proto prorok odešel do krajů Tyru a Sidonu. Ostatně kniha Sirachovcova mu to připisuje výslovně: „Tehdy povstal Eliáš, prorok jako oheň... uvedl na ně hlad... nebesa uzavřel Hospodinovým slovem“ (48, 1-3). V Sareptě přišel Eliáš ke vdově, která žila z posledního. Přece však od ní vyžadoval obět' a vřel: „Upeč' nejprve mně a potom sobě a synovi“. Uposlechla a měla mouky s olejem sdostatek až do konce doby

sucha. Tím se připočítává ke všem, kteří s vírou a důvěrou spoléhají na pomoc Boha Israelova.

2. čtení: Žid., 9, 24-28

Lidem je určeno zemřít a pak nastane soud

Kristus přišel ted' na konci věků jednou provždy. Od té doby však uplynulo již dva tisíce let, jak tedy mohl přijít na konci věků? A přece proroci mluví o příchodu Mesiášově jako o době poslední: „I bude v poslední dny...“ My dnes nazýváme tento konec věků dobou eschatologickou, z řeckého „eschatos“ poslední. Eschatologie však znamená řeč o posledních věcech ve dvojnásobném významu. V přísném slova smyslu se jedná o konec světa, o poslední soud a vše, co bude následovat, v širším slova smyslu, zvláště starý pořádek a tato změna pro křesťany skutečně také nastala. Ostatně i Židé ji jistě dnes čekají, že budoucí Mesiáš jim přinese od Boha nové zprávy, které změní radikálně jejich způsob života. Pro epistolu k Židům zjevení Krista na konci věků značí zjevení, učiněné jednou provždy na odstranění hříchů jeho obětí.

Smrti Kristovou byla přinesena obět' jediná, jako člověku je souzeno zemřít jedinkrát. Mimochoodem můžeme poznamenat, že epistola k Židům nevěří na nějaké převtělování duší. Nesrovnává se to s tím dědictvím Kristova učení, jehož nositelkou chce být. Konec člověka znamená konec bytosti rozumné, která je za své skutky zodpovědná a proto se dostane před soud. Podobný soud se představil i Kristu, jenže v jeho případě se nejednalo o jeho vlastní soud, nýbrž o soud celého lidského pokolení, propadlého odsouzení za hříchy, které on na sebe vzal a to jednou provždy.

V důsledku toho je symptomatické, že v naší epistole se mluví o jeho druhém příchodu ne jako o posledním soudu, jak se to obyčejně děje, nýbrž o tom, že přijde, aby přinesl spásu, totiž spásu pro

zásluhy své oběti. Přidává se ovšem jedna podmínka. Spásy se dostane těm, kdo na něho čekají, to znamená těm, co v něho věří. Přitom se nic netvrdí o těch, kdo ho nepoznali.

Evangelium: Mk 12, 38-44 Vdovin groš

Naše evangelium vyzdvihuje ten kontrast, který chtěl zdůraznit svatý Marek při sestavování svého evangelia. Z jedné strany učitelé zákona, s nimiž všichni jednali s velikou úctou a kteří svého postavení zneužívali, a z druhé strany zástupce prostého národa, upřímného ve svém poměru k Bohu bez postranních zjištěných myšlenek, chudá vdova.

Učitelům zákona vyčítá jejich povýšenost. Sami hledají tu úctu, kterou jim jinak lid dává, pozdravy, první místa. Vyčítá jim i vyjídání chudých vdov pod záminkou modliteb.

A pak ukazuje příklad takové chudé vdovy. Izraelité byli povinni odevzdávat dvojí daň, jednu státní autoritě, at' již to byli Římané, nebo jejich králové a druhou na chrám. Ta chrámová daň byla zřejmě také dvojí: dobrovolná, kterou házeli do pokladnice podle svého úsudku při návštěvě Jerusaléma a druhá kterou vymáhali na lidech zvláštní výběrčí poslaní k tomu účelu od velekněží. Jeden z takových výběrčích se přitočil k Petrovi s dotazem, zda také jeho Mistr platí daň. Kristův chladný postoj ke chrámu byl zřejmě znám. Ale lidé si mohli myslet, že taková významná osobnost, slavný kazatel, jedním nebo druhým způsobem by mohl být od takové daně osvobozen. Kristus Pán ji zaplatil zázračným způsobem, penízem, který Petr našel v ústech první vylouvené ryby.

Vrat' me se k naší vdově. Ta následovala příkladu druhých, kteří přispívali na chrám, i když na to ani neměla. Chudí té doby se živilí denní prací a pro zítřek spoléhali na dobrotivost Boží prozřetelnosti. Celými úsporami vdovy byla pouze jedna didrachma, kterou s lehkým srdcem do pokladnice vhodila, aniž by myslela na to, co bude zítra. Dala tím příklad a vzor příštím pokolením. Církev je církví chudých a spoléhá vždy více na vdovin groš než na vzácné dary bohatých, které nejsou vždy jisté a mnohdy spojeny s obtížnými podmínkami, jaké si chudí netroufají dávat. Kromě toho nám nemůže ujít její důvěra v Boží prozřetelnost ohledně zítřka, čímž se velmi podobá vdově ze Sarepty a v čemž ji může dávat mnohdy křesťan.

Vyřizujeme spolehlivé letenky, ubytování v hotelích, půjčky aut, návštěvy Vašich příbuzných z Československa, tuzexové objednávky, Dobrá služba zákazníkům je naší mnohaletou osvědčenou zásluhou.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

FAMILY PRACTICE CENTER

JAN TURON, M.D.

Family Physician

8905 W. Burlington, Brookfield, IL 60513

Ordinační hodiny:

Pondělí 9:00 a.m. - 9:00 p.m.

Úterý 1:00 p.m. - 9:00 p.m.

Středa 9:00 a.m. - 1:00 p.m.

Čtvrtek 9:00 a.m. - 9:00 p.m.

Číslo 312-387-7000

ANSWERING
SERVICE
24 HOURS
☎ 387-7000

VŠEOBECNÝ ÚMYSL NA LISTOPAD 1988:

Aby život každého člověka byl respektován v jeho existenci a důstojnosti už od okamžiku jeho početí.

Náš úmysl zřejmě žádá o modlitební podporu v boji proti potratům, které se staly morem našeho moderního života. Bůh je Bohem živých a chce, aby všechno jeho stvoření mělo život v plnosti. On jediný je pánem života a smrti a tuto prerogativu si zárlivě stráží. Žádný člověk se nesmí opovážit si ji přisvojovat, jinak padá pod jeho hněv.

Veliká volnost pohlavního života našeho prostředí, určitá pohodnost lidí v době blahobytu a z toho plynoucí sobectví některých rodičů vedou k tomu, že lidé chtějí užívat rozkoši pohlavního života, a přitom se hrozí zodpovědnosti za vychovávání dětí a omezení své svobody, které s sebou děti rodičům přináší ve všech úsecích jejich života. Jakmile má totiž člověk rodinu, musí pro ni žít a starat se o mnoho věcí.

Dovolávají se přitom hospodářských nesnází nebo ztráty sociálního postavení ve společnosti, do kterých se tím dostávají. Všechny ty důvody mohou být pravdivé v dnešním sociálním prostředí, o němž jsme se zmínili.

Předpokládá to ovšem dvojí chybu v úsudku. Nejprve člověk by mohl jednat docela instinktivně, aniž by pomyslel na důsledky svého jednání, což je proti všem předpokladům křesťanského vychování, které nás stále vede k tomu, abychom své jednání předem promysleli. Ostatně ve světském zaměstnání si každý postup své práce důkladně promyslí, podle něho jedná a mnohdy v průběhu práce dodatečně poopraví.

Kromě toho se takový člověk považuje za pána přírody, který může svévolně zasahovat do jejího průběhu. Kdosi napsal, že žena má právo stát se nebo nestát se těhotnou, ale pak průběh fyziologických funkcí a tím méně rozhodování o životě a smrti druhé osoby, což je její nenarozené dítě, se vymyká její vůli a tím i její pravomoci. A jistě v tom měl pravdu.

Nesporně modlitba na tento úmysl je těžká, protože se jedná o zlo zakořeněné v mentalitě velké části západního i východního obyvatelstva. Ale tam, kde lidské přesvědčování je slabé, Boží milost, přivolaná modlitbou, může dělat zázraky.

MISIJNÍ ÚMYSL NA LISTOPAD 1988:

Za nové kláštery kontemplativních sester v misiích a za růst povolání k tomuto řeholnímu životu

Misijní snahu si vždy představujeme jako namáhavou práci jak fyzickou tak i učitelkou. Musí se stavět kostely, školy, nemocnice, útulky, aby se mohlo důstojně a účinně hlásat evangelium. V takových okolnostech se zdá, že kontemplativní kláštery jen překáží.

Nesmíme však podceňovat horlivost nových křesťanů. Mají stejnou touhu po dokonalosti jako všude jinde. Hlavně ženy přitahuje přání zasvětit celý život rozjímání velké lásky Boží, která se projevila utrpením a vykupitelskou smrtí jeho Syna. Víra nás učí tomu, že tyto kontemplativní osoby svou modlitbou a svým odříkavým životem podporují úsilí misionářů a celé církve stejně jako ta namáhavá práce misionářů samých a finanční prostředky, které ji podporují.

Můžeme k tomu dodat, že mnohé asijské a africké národy mají větší sklon ke kontemplaci než aktivní Západ. Zahledíme-li se tak do budoucnosti, mohou se právě jejich kláštery stát velkou duchovní oporou pro celou církev nejen v jejím podnikání, nýbrž i v prohloubení víry.

Pomník obětem komunistického teroru v Československu

Jak jsme již svého času informovali exilovou veřejnost, uspořádal exilový časopis *Nové Obzory* spolu s několika dalšími exilovými spolky a organizacemi dne 27. února t.r. v hornorakouském Nagelbergu, necelých 300 metrů od československo - rakouské hranice, pochod mlčících a tryznu za oběti stalinistického běsnění po puči v únoru 1948.

Při té příležitosti byl vedle místního kostela vztyčen velký hliníkový kříž s korunou z ostatního drátu, který přivezli býv. čs. politici vězňové z Curychu.

V sobotu 8. října 1988 se opět na pozvání *Nových Obzorů* shromáždili v Nagelbergu zástupci četných exilových a krajanských organizací z Rakouska, Německa a Švýcarska, aby se zúčastnili odhalení pomníku vedle již stojícího kříže. Je to velký žulový kámen s kovovou deskou hlásající ve třech řečech - česky, německy a anglicky - své poslání: „Obětem komunistického teroru v Československu.“ Vedle pomníku byly zasazeny tři kanadské cedry, dar býv. čs. politických vězňů v Kanadě, symbolizující pospolitost a spojení s kamarády - spoluvězni žijícími v Evropě.

Odhalení předcházela česká svatovátská mše sv. celebriovaná Otcem Dr. Josefem Valeriánem z Lince. Ve svém dojemném kázání poukázal na výchovu sv. Václava jeho babičkou sv. Ludmilou, na jeho činnost jako křesťanského vladaře, která byla později příkladem řadě českých králů. Svatovátská tradice se stala pojmem a zapustila hluboké kořeny v českém lidu, který dodnes ve svých těžkých chvílích hledá své útočiště u světce sochy na Václavském náměstí v Praze. Kazatel dále vzpomněl demokratických zásad první republiky, zejména na pevné právní základně spočívajícího soudnictví. Po bouřlivém převratu před 70 lety, 28. října 1918, kdy se někdy už zdálo, že se mladý stát octne na stezce vedoucí nakonec k ateismu, národ začal opět znovu hledat a konečně našel cestu k Bohu, která zejména v posled-

ních letech zpevněla. Otec Valerián připomenul dále nevinné oběti komunistické hrůzovlády v padesátých letech a děkoval všem těm, kdož přinesli svou osobní obět' v boji za svobodu a víru, jmenovitě nejen příbuzným, ale i všem ostatním bývalým politickým vězňům komunistického režimu, jimž se podařilo přežít. Chorál „Svatý Václave“, zpívaný asi stem přítomných, se velebně nesl negelbergským kostelem a zakončil bohoslužbu.

Po úvodní básni přednesené předsedou Sdružení býv. čs. politických vězňů v Curychu se na prostranství před kostelem ujal slova slavnostní řečník, spisovatel Dr. Antonín Kratochvíl z Mnichova, autor známé trilogie „Žahuj“ a generální tajemník exilového PEN-klubu. Ve svém obsažném projevu poukázal mimo jiné na určité spojení mezi obětí a mučednickou smrtí sv. Václava a utrpením a pronásledováním demokratických vlastenců v Československu komunistickou policií a justicí od února 1948 až podnes, zejména duchovních, intelektuálů, spisovatelů a básníků. Zdůraznil naši oprávněnou naději v mladou generaci v naší vlasti, která nejen že plní kostely a náboženské poutě, ale i správně chápe a rozeznává politické rozdíly mezi demokracií Masarykovy republiky a naivními pokusy reformních komunistů udělat z tzv. Pražského jara jakousi demokratickou oblevu. Je to ta mládež, která - ač vychovaná pod komunistickou diktaturou - neskandovala letos v srpnu „Dubček“ nýbrž „Masaryk“. Ti mladí lidé, kteří dávají neostyšně své podpisy pod petice žádající plnou svobodu a hájení lidských práv.

Po odhalení pomníku vydavatelem *Nových obzorů* společně s místopředsedou

Svazu čs. spolků ve Švýcarsku, oznámil vedoucí přítomného oddílu rakouské skupiny čs. skautů v exilu, že skauti s radostí převzali patronát nad tímto nově vzniklým památným místem a budou v budoucnu pečovat o kříž, pomník a zasazené kanadské cedry. Mladý junák - praporečník z Vídně zarecitoval pak s mladickým elánem Dykovy verše. Důstojná a pro čs. exil jistě významná slavnost byla zakončena zpěvem československé státní hymny.

Účastníci se rozcházel s vědomím, že v Nagelbergu, 300 metrů od ostatním drátem zosuzených hranice vzniklo nové symbolické místo, které vyjadřuje nedělitelné spojení exilu s vlastí a které bude navštěvováno nejen těmi, kdož musí dosud žít v emigraci, ale i návštěvníky z Československa, kteří navštíví Rakousko nebo budou projíždět touto zemí.

Redakční rada a vydavatel *Nových Obzorů* děkují upřímně všem, kdož osobní účastí přispěli k významu slavnosti. Kromě již jmenovaných skautů též krajanům a členům Menšinové rady z Vídně, všem členům Světového sdružení býv. čs. politických vězňů v Curychu a Svazu čs. spolků ve Švýcarsku, kteří na sebe vzali dlouhou, únavnou cestu, přátelům z Německa včetně pana redaktora Ctibora Pečiny z Radia Svobodná Evropa v Mnichově, který byl pověřen natáčením programu a samozřejmě též Otci Dr. J. Valeriánovi a Dr. A. Kratochvílovi za jejich nezištnou pomoc.

Rakouským úřadům, zástupcům rakouského tisku, angelbergskému panu faráři a přítomným místním občanům poděkoval vydavatel *Nových Obzorů* v německé řeči ještě před odhalením pomníku.

(z *Nových Obzorů*)

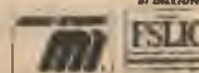
599-4972

ROZPOČTY ZDARMA

*Independent Glass Service***VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE**KO OVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

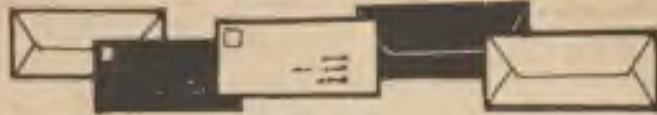
evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

Velký výběr českých knih,
více než tisíc titulů,
nabízí:Miroslav Konvička
12726 Archwood ST
North Hollywood, CA 91606
Napište si o katalogy**Save, Invest
and Insure
Your Investments
Right Where You Bank!****MidAmericaFederal**Savings and
Financial ServicesAssets over
\$1 BILLION**Hugo Koranda**

Chairman of the Board, Emeritus

Cicero
5900 W. Cermak
863-67004830 W. Cermak
656-1770**Riverside**
401 Burlington
442-9700**Clarendon Hills**
55th & Holmes
325-7300**LaGrange Park**
1921 E. 31st St.
579-1400**Wheaton**
250 E. Roosevelt
653-4800**Western Springs**
40 W. 47th St.
246-8990**St. Charles**
2600 E. Main St.
377-2100**Naperville**
1001 S. Washington
420-10019 E. Ogden Ave.
420-8000

DOPISY našich čtenářů

Austrálie - Tasmánie

ZE VZPOMÍNEK NA DOMOV A MLÁDÍ

Můj přítel Jiří - v minulosti učitel, textilák, továrník a pilot - je nyní prosperujícím farmářem v Austrálii. Pase tam někde na nepřehledných lánách pastvin svá stáda ovcí, pokojně žije se svou milou manželkou Táňou, a je se svým údělem spokojen. Přesto nezapomíná. Velmi často se v myšlenkách vrací zpět do rodného kraje, kde prožil svoje mládí.

Napsal mně o tom zajímavý dopis, a protože vím, že mnoho našich krajanů nebo exulantů přišlo do Ameriky z Orlických hor, posílám část toho dopisu do Hlasu národa k uveřejnění. Přečtete si to a zavzpomínáte si s námi.

J.A.N.

Milý Jindřichu, píšeš o tom, že Milan Vyhnaněk daroval zvony do kostela v Hnátnici. To je dlouhá vesnice svažující se dolů do údolí Tiché Orlice. Celý kraj tam byl zajímavý i tím, jak se vyvinul v textilní část východních Čech.

Dole na Orlici byla hnátnická tkalcovna, postavená uprostřed louky pod vesnicí a pokud vím, tkali tam bavlněné látky střední kvality. Po Orlici nahoru byla jiná tkalcovna „Orlická“ ve vsi Kunčicích sirkárna. V městě Kyšperku - výše na Orlici - byla tkalcovna Engel a Fischl. Alexa Fischel byl ovšem poslán Hitlerem do Oswieczimě a jeho „story“ je velmi dojemná, jak se zachránil na cestě z baráku do pece tím, že se schoval v blátě a nakonec se dostal do Austrálie.

Konečně byl naším (Wevenit Mills) agentem pro část Sydney až do doby, kdy jsme podnik prodali. Jeho manželka Milada prošla Terezínem a s poškozeným zdravím žila pak šťastně se Sašou také v Austrálii.

Dolů po Orlici na tomtéž břehu pod Hnátnici byla jiná tkalcovna pod Lansperkem, který asi ještě stojí jako malá zboženina hradu vysoko nad Orlicí. Tkalcovna patřila Perglerovi. Ti měli asi hlavní ofice ve Vídni a Pergler chodil hrát do Ústeckého orchestrálního sdružení, kde jsme produkovali každý rok koncerty; tak se udržovalo rčení o „muzikantském oustí“. Když si vzpomenu, že to byl docela dlouhý pochod - do Ústí bylo několik kilometrů - chodilo se většinou pěšky - tak to bylo nadšení, které mu dávalo sílu k takové oběti.

Níže pod Lansperkem na Orlici byla jiná tkalcovna na Hutvaldu pod Černovirem. To byla Kociánova malá tkalcovna s pohonem původně vodní turbíny; patřila bratrovi známého českého virtuosa Jaroslava Kociána, který měl na Hutvaldě chalupu, kde zůstával na prázdninách, a tak také dirigoval Ústecké orchestrální sdružení. To bylo něco! Slyšel každou špatnou notu a podle toho se vyjádřil tomu hráči. Měl také bratra Oldu, kterému se říkalo „Čvaňhák“, protože měl většinou zbytek vířivka v hubě a kouřil spíše sirky, neboť mu to stále zhasínalo. Ten vedl Kociánovu továrnu v Ústí, kde dělali hlavně obvazový materiál.

Dole na Orlici - už v Ústí - byla textilní úpravná Jindřicha Jandery, na řece Třebovce zase tkalcovna Adolfa Jandery na nejjemnější popelíny, které se vyvážely do celého světa a proto zaměstnání pro tkalce, kteří chodili do práce nejen z města, ale ze všech okolních vesnic, bylo velmi jisté. Tkalci, jejich rodiče, někdy také dědeček tam pracovali, více než 30-40 roků. Přirozeně v Ústí byly jiné továrny jako Herných s vilou, která vypadala jako zámek, Kumpost, Jandera v Lázních, a dole pod městem v Kerharticích velká bavlnářská tkalcovna vídeňských majitelů, kde vyráběli vlněné látky, hlavně na hubertusy a hrubé obleky z lodenu.

A pak dále dolů po Orlici, stála malá tkalcovna „Na Luhu“ uprostřed lesů v údolí řeky, a v Chocni zase zrovna před

tunelem dráhy do Chocně.

Naproti Hnátnici na druhém břehu řeky byla podobná dlouhá vesnice - Dolní Dobrouč s velkým kostelem. Tam byla Dobroučská továrna na hedvábí. Mne ale více zajímal Dobroučský „Faktor“. Naše rodina byla totiž usazena po staletí v malé vesnici Petrovice. Ves byla malá, vysoko na kopcích, ale velmi dobře udržovaná, a protože se tam pěstovalo obilí - žito na chleba, trochu pšenice na koláče a buchty, brambory pro denní spotřebu a pro dobytek - a děda i prapraděda také pěstovali len, aby se měli do čeho oblékat. Na pole lnu když kvetlo byl překrásný pohled; modré moře květů se vlnilo závanem větru. Ovšem zralý len se musel vytrhat, postavit do kopek, nechat uschnout a přivést domů. Vymlátil se a lněné semeno se poslalo do olejny, aby byl olej, a pokrutiny pro krmení dobytka. Len šel do „pazdery“, kde se máčel a pazdeří se odstranilo a buď to prodalo, ale část šla zpět do chalupy. Babička v zimě předtla len na kolovratu, na krásné jemné vlákno, a děda, protože byl dobře vybaven a měl vlastní „šrák“ (moták) na děláni osnovy, v zimě postavil v „seknici“ stav a tkal látky. Sedával jsem vedle něho na lajci za stavem a koukal, jak se ten člunek prohazuje, jak se brda - „listy“ zvedají. Jednou nohou šlapal, obvykle v pantofli, čímž brda zvedal k udělení útku, levou rukou přirážel paprskem v šněru útek a pravou rukou popoháněl člunek. Dělal to rámus, ale nikdo nedbal; babička vařila na velkých kamnech brambory k večeři a pro dobytek a v seknici bylo příjemné teplo. Večer se mnoho nedalo dělat, neboť „olejka“ - malá petrolejová lampa se skleněným cylindrem nemohla celou světnici osvětit.

Utkané plátno se na jaře muselo bílit; dalo se na trávník za chalupu a my děti jsme měli za úkol je kropit vodou z potoka, který tekł podle zahrady; byly tam žluté blatouchy, bílé kopretiny a koukali jsme po rybách, malinkých mřenkách a pstruzích.

Pak se z plátna ušily košile, kalhoty a všelicos ještě jiného. Nenáviděl jsem hlavně kalhoty, které měly nohavice jen doprostřed lýtek a hrozně je škrábaly.

Všechno plátno se doma nepotřebovalo, a tak se dodávalo Faktorovi do Dobrouče. Bylo to od nás několik kilometrů přes

les a kopce, a tak děda v zimě vzal velké sáně a sám se do nich zapřáhl. V létě se zase vše vozilo do Dobrouče na trakači.

Později faktor dodával tkalcům vlastní bavlnu z níž mu utkali „ajsencajk“ - silnou tmavou látku a dostávali zapláceno jen za tkaní, což bylo většinou pár grošů. Tohle „faktorování“, neskončilo ani když děda zemřel, a tak i nejmladší syn, který zdědil pole a chalupu, pokračoval ve tkaní a faktorování, i když byl „panem starostou“ vesnice. Bylo to velmi cenné umění utkat dobré látky.

Ve vesnici každý druhý byl „střeček a tetička“, a podle toho se děti k nim musely také chovat; hezky křesťansky pozdravit a každý kdo pracoval musel být pozdraven kolemdoucím „Pomáhej Pámbu!“ Vesnice byla z velké části naše a tak jsme tam měli také první školu; z Napoleonských válek se vrátil vysloužilý F. Junek, který dosáhl jakési šarže a založil školu naproti kapli, v krásné dřevěné sroubené chalupě s třemi okny - malinkými - která koukala s kopce dolů na ves, s dvěma okny na pavlač, vedle byly dveře s vysokým prahem. V druhé části chalupy byl chlív pro kravičku a kozy a malá stodola na seno. Chalupa ještě stála když jsem byl malý kluk. Za okny byly červené muškáty a bydlela tam tetička Filomena, protože už před první válkou postavili novou zděnou jednotřídku dole na konci vesnice, kde jsem dostal i já své „vysoké“ vzdělání. Panem řídícím tam byl Jindřich Štýrský a jeho syn Jindřich se stal proslulým malířem, o kterém píše všechny možné mezinárodní malířské knihy. Když si tam přivedl na prázdniny z Prahy jednu slečnu a šel s ní do lesa sám, tak z toho byla u vesnických tetiček skoro revoluce.

Samozřejmě, že podobní tkalci byli také v Oustí, ale protože neměli pole, na kterém pracovali v létě, když přišla Industrial revolution v pozdním devatenáctém století, někteří se dali do pochodu s pokrokem, zavedli si později mechanické stavy a vodní pohon a proto se většina starých továren „usadila“ na řekách. Takhle to asi také dopadlo u dědečka a vytvořila se „Tkalcovna bavlnářská Adolfa Jandery“. Tánin otec - Bohuslav, pak opravdu rozvinul podnik, dělal překrásné zboží, zavedl moderní automaty, barevnou a měl

ČESKÉ KNIHY

- Čapek-Chod: Antonín Vondřejc, \$7.25.
 Dětské loutkové divadlo 2 (repertoárový sborník pro dětské loutkářské sbory), \$4.50.
 Fuchs Gerd: Nultá hodina (román z poválečného Německa), \$5.25.
 Jaeger Henry: Jasnovidcem proti své vůli, \$3.95.
 Jarošová E.: Dům u dvou skotků, \$8.50.
 Jarošová E.: Mezi starou a novou vlastí, \$8.50.
 Matějka Jaroslav: Náš dědek Josef, \$3.75.
 Mrtítkové A. a V.: Rok na vsi I-II, \$10.50.
 Pešek Ladislav: Tvář bez masky, \$9.75.
 Pospíšil Jiří: Podzimní květy (verše), \$4.00.
 Remarque E.M.: Černý obelisk, \$4.95.
 Remarque E.M.: Stíny v ráji, \$8.00.
 Seifert J.: Šel malíř chudě do světa (verše), \$3.50.
 Šebor M.: Do třetice a pohádky pro Janu, \$7.00.
 Vohryzka-Konopa: Venkov v temnu (násilná socializace čs. zemědělství), \$10.50.
 Wittgen Tom: V proudech ledového oceánu, \$4.50.
 Hais: Anglicko-český a česko-anglický kapesní slovník \$6.5
 Trnka: Česko-anglický a anglicko-český kapesní slovník \$5.95
 Say it in Czech (English-Czech Phrase Book), \$3.50

VIDEOKAZETY: Prodaná nevěsta, \$40.00 - Babička (Němcová), \$40.00 - Nejlepší člověk (Burian), \$28.00 — pište si o seznam.

Imp. keramika, broušené sklo, granáty, kuchyňské potřeby, rekordy, kazety — pište si o seznam.

Výlohy za poštovné:

Na objednávky do \$5.00 - \$1.50. Od \$5.00 do \$25.00 - \$2.50
 Od \$26.00 do \$50.00 - \$5.00. Od \$51.00 do \$100.00 - \$7.50
 Od \$100.00 výše - \$10.00

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 poslali o 7c více na státní daň.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla nebo dárkové poukázky do Československa - vyřizujeme nejrychlejší cestou - spolehlivě a zaručeně. Seznam zdarma.

F. PANCNER, Inc. 6514 West Cermak Rd.
 BIRWYN, ILL. 60402 ☎ (312) 484-3459.

Obchodní hodiny: Denně od 9:30 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
 V sobotu od 9:00 hod. ráno do 6 večer.
 V neděli zavřeno.

Josef V. Tománek:

SVÁTEK V PÁNU ZESNULÝCH
(ke dni Dušiček, 2. listopadu)

Kvítky mrazem spálené již odumírá,
kolem hrobů hustá tráva setlela,
naše zarmoucená srdce bolest svírá,
když vůkol zní „Anděl Páně“ z kostela.

V dušičkový den nám hroby připomněly,
že se také jednou obrátíme v prach,
jako všichni ti, jež od nás věčnost dělí,
kde jen čisté duše spatří nebe nach.

Smutný svátek bez jasu a bez skřivánek,
na hřbitově každý cítí smrti dech,
kde Bůh vzbudí mrtvé z posmrtného spánku,
bude spravedlivým Soudcem duší všech.

Modleme se za ty, jež chladná zem skryla,
za rodiče, sourozence, přátele,
aby Matka Páně si je vyvolila,
mezi svaté, svěřence a anděle.

Prosme Ježíše s rukama sepjatýma,
za duše všech za vlast padlých vojáků,
necht' milostiv je jim Bůh, jenž hříchy snímá,
při Vzkříšení z nepřerušného snu.

Spěte sladce dvou odbojů hrdinové,
z volyňského kraje z vesnic, z měst,
za svobodu vlasti v bitvě osudové,
neposkvřnili jste vojenskou svou čest.

Život náš se krátí, kolem vše se mění.
Zas na hrobech mnoho světél plápolá.
Bud' me všichni na msrt dobře připraveni.
Neznáme, kdy Bůh nás k sobě povolá.
(Listopad 1988)

smysl pro kvalitní zboží, které prodával do celého světa. Tak se stali u nás z chudých tkalců „továrníci“, jimž pak po roce 1948 komunisté všechno vzali.

Můj dědeček zůstal hospodář, připoutaný k hroudě, kde se narodil a žil. Země byla jeho láska, tkalcování bylo zimní zaměstnání, zatímco jiní zase chodili dřevařit do lesa. Od něho se naučili tkalcovat synové, i můj otec, i když se každý z nich vyučil ještě jinému řemeslu. Pak se vydal „na vandr“ a přirozeně skončil v textilní továrně, jenomže až ve Švédsku, kde si našel jinou „tkadlenu“, moji matku, jejíž celá rodina byli tkalci také. Tak, abych z toho nevyrostl během jiných studií snažil jsem se naučit vše o textilu a skončil textilní školu.

Ta dědečkova „seknice“, kde byly stavy, osnovadlo i kolovrat měla strop z velikých dubových trámů a pod stropem kolem dokola byly obrazy svatých, přinesené a požehnané z poutí. Nad dubovým stolem, kde se jedlo, visela „olejka“ a na dvou stranách stolu byla lavice a u stolu dubové židle. Kdokoliv přišel do chalupy když se jedlo, byl pozván k jídlu, „at“ byl

známý, nebo i neznámý žebrák. To jsme nesměli začít jíst až všichni byli u stolu a dědeček předříkával modlitbu. Od stolu se nesmělo až všichni ukončili a dědeček skončil děkovnou modlitbou.

Babička měla velká kamna vedle pece, v které pekla jednou za dva - tři týdny žitný (režný) chleba, 20-24 bochníků asi tak po 4 kilech každý. Uskladnila je na líšce v komoře, kde teplota byla skoro stálá a chleba vydržel čerstvý po celé týdny. Někdy byl na povrchu už plesnivý, ale uvnitř stále měkký a dobrý k jídlu. Nežli se bochník načal a první kus ukrojil, musel se pokřižovat, protože chléb byla nejdůležitější potravina a Boží dar.

Některé věci byly neobyčejné; tak na příklad babička chodila dojit krávy do chléva, kde bylo mnoho čerstvé slámy, takže krávy stály ve slámě až po kolena; ale babička si přinesla borovou louči, které dědeček našťípál v zimě, louč zapálila, vstřčila ji mezi cihly do zdi a dojila... nikdy se nic nestalo, nic nechytlo, jen kočky netrpělivě čekaly na teplé dobré mléko.

Srdečně zdraví Tebe i přátele,
Jiří

Projev velvyslance Julian M. Niemczyka v areálu amerického velvyslanectví v Praze v příležitosti 70. výročí založení Československé republiky

Jak jsme již oznámili, konala se na americkém velvyslanectví v Praze vzpomínka 70. výročí založení Československé republiky, za účasti úředníků amerického velvyslanectví a československých občanů. Při té příležitosti řekl velvyslanec Niemczyk toto:

„It is an honor for me to welcome you here today for the American Embassy's annual observance of the anniversary of the founding of Czechoslovakia. Tomorrow marks the seventieth anniversary of the declaration of a new Republic, which fulfilled the aspirations of Czechs and Slovaks for their own independent and sovereign state.

In Czechoslovakia, as in other places and stages of history, a few courageous, wise, and far-sighted leaders were catalysts in the movement for independence. The plaques at this entrance to our Embassy honor the memory of two great heroes of Czechoslovak history, President Tomáš Garrigue Masaryk and General Milan R. Štefánik, who translated the longing of their peoples for self-determination into political action and, ultimately, into independence for Czechoslovakia.

I know that the thoughts of many Americans turn to Czechoslovakia at this time. Some are Americans of Czech and Slovak descent, who have made America their home, but have a lasting affection for the homeland of their ancestors. Others have been in some way touched by your history or culture, or have had contacts with your country or countrymen over the years. The long bonds of history and friendship which bind our two peoples remain strong.

And so I and my colleagues at the American Embassy in Prague thank you for gathering together with us today for this solemn observance of that day in 1918 when the nation of Czechoslovakia was founded, and to recall to memory the names and deeds of Masaryk, Štefánik and Wilson. They have earned their special place in the hearts of freedom-loving peoples throughout the world...”

GEORGE BUSH

October 28, 1988.

To Czech and Slovak Americans:

Today Barbara and I join all Americans in saluting the 70th Anniversary of the founding of Czechoslovakia.

Under the distinguished leadership of Thomas Masaryk, Czechoslovakia was renowned throughout Central and Eastern Europe for its dedication to the pursuit of freedom and democracy. The newly formed republic, located in the heart of Europe, provided a haven for thousands of Europeans seeking refuge from brutality and oppression.

Since that time, Czechoslovakia has been victim to foreign invasion - first by the Nazis in 1938 and then the Soviets in 1968. Yet, striving for freedom and national self-determination remains inextinguishable. Indeed, 70 years later, Masaryk's words, „We believe in liberty - and liberty even more,” continue to serve as a source of inspiration to Czechs and Slovaks alike, members of Charter 77 and all others, who have dedicated themselves to the implementation of human and religious rights throughout Czechoslovakia.

I stated at the outset of this campaign that this election is about the beliefs we share, the values we honor, the principles we hold dear. We are a people drawn from many national origins, driven by common ideas: that liberty is precious, that opportunity should be unlimited, and that freedom represents man's ultimate triumph.

Fundamental to our beliefs is a respect for basic freedoms and human rights. The issue of human rights has become a permanent part of the U.S.-System agenda and it will remain that way. The wall that cuts through the heart of Europe does violence not only to the people held captive behind it, but to all norms of human decency. The ancestral homes of millions of Americans remain bound and captive, and the Bush Administration will continue to strive for the cause of national rights and true self-determination for all nations in a peaceful world.

As we honor this anniversary in the history of your ancestral homeland, I firmly believe that the pride we all have in our heritage is indeed a major part of the American character. Your long dedication to the values of freedom, faith and family is a great contribution to the fabric of our nation.

NA VÁNOCE DO ČESKOSLOVENSKA Speciální cena \$593.00

Milwaukee Folk Fair, Bus tour, neděle 20. listopadu, odjezd 9 hod. ráno, návrat 8.30 večer. Cena \$22.00 včetně dopravy, vstupného a rezervovaného sedadla na představení národnostních skupin. International Caffe se stánky s jídlem a občerstvením.

Zájezd do Kalifornie, letadlem a busem, 8 dní pobytu s návštěvou Universal studios, Catalina ostrov, Queen Mary, Mission of Santa Barbara, San Diego tour. Večere a tanec s Bill Davis orchestrem a další. Odlety: 30. ledna 1989 cena \$789.00 a 4. března - cena \$829.00

TUZEX - oblíbený dárek Vaším drahým. Pošlete včas než bude předvánoční nával. Rovněž vyřizujeme zasílání balíků do Československa.

Návštěva příbuzných a známých z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě za nejlevnější ceny. Máme zvláštní nemocenské pojištění pro návštěvníky.

Vyžádejte si podrobné informace u

WEBER

TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. ČERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402

Telefon 312-749-4333 nebo 242-1512

Vilno. — V Litvě se také začíná uplatňovat glasnost. Se svolením komunistů se tam utvořilo nové politické hnutí „Sajudis“ (toto je zkratka pro „Litevské hnutí pro perestrojku“), které ve dnech 22. a 23. října konalo svou první schůzi. Předtím byly podobné schůze konány také v druhých dvou sovětských baltských republikách - Lotyšsku a Estonsku. Někteří řečníci se na této schůzi vyslovovali velmi radikálně a požadovali dokonce i odloučení Litvy od SSSR; většina řečníků se však vyjadřovala více umírněně. V závěrečné rezoluci přítomní delegáti požadovali pro Litvu plnou kontrolu nad svými politickými a ekonomickými zdroji a Moskvě přiznávali pouze právo na společnou národní obranu, společnou zahraniční politiku a na rozdělení federálních finančních zdrojů. Litva se také má stát nezávislým členem OSN, má mít právo navazovat vlnatní diplomatické styky s cizími vládami, a také tisknout svou vlastní měnu. Také bylo žádáno obnovení plných náboženských práv pro věřící v Litvě. - Právě v týž den 23. října komunistická vláda Litvy vrátila katolické církvi ve Vilně katedrálu ze 14. století, která byla církvi odňata před 38 roky a přeměněna v galerii výtvarných umění. V ten den byla tedy ihned sloužena v katedrále mše sv., které se zúčastnilo několik tisíc věřících, takže stáli i venku kolem katedrály. Dále závěrečná rezoluce ještě žádala, aby vraždy a deportace Litevců za Stalinovy doby byly prohlášeny za genocidu a zločiny proti lidskosti, a aby pakt, uzavřený mezi Stalinem a Hitlerem v roce 1939 byl prohlášen neplatným... Také bylo požadováno, aby byly skončeny výsady lepších bytů a lepších obchodů pro členy komunistické strany. Přítomní poslali Gorbačovovi poselství, ve kterém jej ujistívali o tom, že plně stojí za jeho reformami, a že nikdy neopustí konstruktivní změny, které jsou právě prováděny v SSSR ve všech životních

LETEM

sférách. Algirdas Brazauskas, první tajemník komunistické strany Litvy, ujistil ve své řeči přítomné delegáty, že prý vedení komunistické strany bude úzce spolupracovat se „Sajudis“. Také řekl, že Gorbačov s kterým mluvil o čtyři dny dříve, poslal jeho prostřednictvím „své nejsrdčnější pozdravy a přání tvůrčímu a pilnému litevskému lidu“. Podle západních politických pozorovatelů Gorbačov povzbuzuje rychlé provedení politických a ekonomických reforem v baltských republikách, nejvíce prosperujících a pokročilých v SSSR, aby se staly modely pro zbytek SSSR, který je více zaostalý. - Dne 26. října však Alexander Jakovlev, blízký spolupracovník Gorbačova a člen sovětského Politbyra, řekl při interview, že baltským republikám Estonsku, Lotyšsku a Litvě nebude dovoleno tisknout si svou vlastní měnu, vést svou vlastní diplomacii a podniknout jiné větší kroky směrem k nezávislosti. Chtít dosáhnout stejné nezávislosti, jakou tyto země měly před sovětskou anexí v r. 1940, je prý neproveditelné a nerealistické; zdravý rozum prý bude musit u jejich obyvatel zvítězit nad city. Jejich nová politická hnutí prý jinak vyslovila různé legitimní stížnosti „na které bude vzat ohled“.

Řím. — Podle zprávy Organizace spojených národů pro zemědělství a zásobování (FAO) mnohé miliony kobylyk přeletěly ze západní Afriky - zejména z tamních zemí Mauretánie, Senegalu a Guinea-Bissau - přes celý Atlantický oceán, to je několik tisíc mil, a snesly se na ostrovech Karibského moře Barbados, St. Lucia, Trinidad, Tabago, Dominica, St. Kitts, Antigua a St. Vincent, a také v Surinamu na severovýchodním atlantickém pobřeží Jižní Ameriky. Myslí se, že se tak stalo poprvé v

dějinách; dříve se sice kobylyk pokoušely přeletět oceán, avšak dospěly pouze asi do poloviny vzdálenosti mezi Afrikou a Jižní Amerikou. Zatím nebyly z postižených míst hlášeny žádné větší škody; protože však kobylyk byl velký počet, takže představovaly „invazi v celých mračcích“, mohly by způsobit velké škody na tamní úrodě banánů, zeleniny a palmových jader. Největší obavy však způsobuje možnost, že tyto kobylyk se nyní mohou v karibské končině usídlit natrvalo, rozmnožovat se tam a ohrožovat polní úrodu na celé západní polokouli. Dosud se však neví, jak budou snášet místní klimatické poměry. Letos kobylyk zpustošily úrodu v severoafrických zemích; v této poslední době se jejich obrovské roje objevily také v Sudánu a v Habeši; nakonec přeletěly i do Saudské Arábie vzdálené 400 mil. Jsou obavy, že v příštích měsících by mohly doletět až do Indie a Pakistánu. Organizace FAO v Africe sice bojuje proti této metle různými chemickými prostředky, avšak podle prohlášení jejich zástupců rozsah této invaze je tak obrovský, že její prostředky proti ní jsou bezmocné. Není možno tyto kobylyk ničím prozatím zadržet.

Budapešť. — Dne 23. října přes policejní zákaz několik set lidí se shromáždilo v obchodním středu Budapešti v ulici Vaci, aby vzpomenu na 32. výročí maďarského povstání v r. 1956, které bylo rozdrveno sovětskými tanky, když krátce předtím ministerský předseda Imre Nagy vyhlásil vystoupení Maďarska z Varšavské smlouvy. Několik řečníků promluvílo k přítomným: dva z nich pak policie zatkla. Jeden z řečníků tam prohlásil: „Až donedávna bylo možno si vzpomínat na výročí této revoluce pouze v soukromých bytech. Dnes však jsme na ulicích a doufáme, že v příštím roce budeme moci konat opravdovou demonstraci“. Policie na motorkách proto hned obstopila místa, spojená s maďarským povstáním a

SVĚTEM

sovětským zásahem v r. 1956. Také znemožnila konání pochodu přes Budapešť, jak to někteří demonstranti plánovali.

Bejrút. — Dne 23. října proiránské teroristé „Islamské jihat“ poslali na bejrútské noviny „An-Nahar“ prohlášení, adresované na Spojené státy, ve kterém požaduje splnění pěti podmínek, aby byli propuštěni američtí zajatci, které mají v Libanonu v rukou proiránské a palestinské teroristé:

1) Propuštění všech mujaheddin - „posvátných bojovníků“ - ze všech arabských i cizích vězení; zřejmě se myslelo na 17 teroristů, uvězněných v Kuwaitu; 2) propuštění všech libanonských a palestinských mujaheddin z izraelských vězení; 3) odchod izraelských vojenských sil z jižního Libanonu; 4) nezasahování do libanonských vnitřních záležitostí; 5) provedení rekonstrukce jižního Libanonu a Bejrútu a zaplacení válečné náhrady „všemu utiskovanému lidu v Libanonu“. V případě, že tyto podmínky nebudou splněny, USA na to prý draze doplatí, „což se také nepříznivě dotkne osudu rukojmí, které - (tito teroristé) drží.“ Tedy zpráva, že západní zajatci v Libanonu budou brzo propuštěni na svobodu, se zdá být předčasnou. - Izrael v odvetu za usmrcení osmi vojáků 19. října automobilem plným traskavin při izraelské hranici v jižním Libanonu, napadl letecky palestinské a proiránské guerilové objekty v téže krajině; přitom bylo zabito 21 lidí a zraněno 34. Dne 23. října izraelské vojáky při přestřelce v jižním Libanonu usmrtili 4 palestinská komanda, která se prý pokoušela infiltrovat se do severního Izraele.

Manila. — Dne 24. října byly Filipíny postiženy katastrofální bouří „tajfún Ruby“, při které větry vály rychlostí až 140 mil za hodinu; v době 24 hodin tam spadlo 9 inčů deště. Tisíce domů na pobřeží bylo zničeno, 97 lidí zahynulo, 110 tisíc Filipinců zůstalo bez přístřeší a hmotné škody byly odhadnuty na 30 milionů dolarů. Na moři 300 mil jihovýchodně od Manily, ve vodách zamořených žraloky, ztroskotala osobní loď „Dona Marylin“, na které jelo 511 lidí. Podle zpráv z 27. října se zachránilo 225 lidí, 140 zahynulo a ostatní zůstali neznámí.

Moskva. — Západoněmecký kancléř Helmut Kohl byl na

čtyřdenní návštěvě Moskvu; spolu s ním tam také přijelo 5 vládních ministrů a 50 podnikatelů. Tato významná delegace podepsala se sovětskými autoritami několik obchodních a finančních smluv vztahujících se k různým oborům - od pomoci při výrobě obuvi až po spolupráci na postavení nukleárních reaktorů „vysoké teploty“, od poskytnutí lékařské technologie až po školení správců průmyslových podniků. Kohl mluvil s Gorbačovem také o otázce pozdějšího sjednocení Berlína, které by pak vedlo k znovusjednocení Západního a Východního Německa v jeden celek. Gorbačov prý odpověděl, že v přítomnosti západní a východní Berlín musejí zůstat odděleny; nevyloučil však možnost jejich sjednocení ve vzdálenější budoucnosti. Sovětské vládní osobnosti prý také slíbily, že zbývajícím politickým vězňům v SSSR budou propuštěni na svobodu ještě před koncem tohoto roku. Nejasná však zůstává otázka, koho Sověti považují za politické vězně; neví se, zda ti, kteří z politických či ideologických důvodů byli poslání do ústavů pro choromyslné, jako i ti, kteří byli uvězněni z náboženských důvodů a jsou také považováni za politické vězně. Podle západních odhadů jsou v sovětských vězeních či psychiatrických ústavech dosud drženy stovky politických vězňů či vězňů kvůli sému přesvědčení; Gennady Gerasimov, mluvčí sovětského ministerstva zahraničí však řekl, že prý „definice politického vězně“ se v SSSR vztahuje pouze na několik tuctů vězňů.

Stockholm. — Švédsko odmítlo udělit právo azylu desíti sovětským občanům, kteří údajně chtěli uprchnout na svobodu. Švédský emigrační úřad udal jako důvod tohoto odmítnutí, že prý kvůli současným politickým reformám v SSSR je nepravděpodobné, že by při návratu domů byli potrestáni. Proto jim byl dán rozkaz, aby opustili Švédsko. Dříve Švédsko běžně přijímalo uprchlíky ze SSSR, protože by jim hrozily těžké tresty, kdyby byli donuceni k návratu; mluvčí emigračního úřadu však nyní řekl, že Švédsko změnilo svou politiku vůči uprchlíkům ze SSSR už letos na jaře. Spíše se však zdá, že švédské autority se obávají - podle zkušeností z minulosti - že tito uprchlíci ze SSSR by mohli být jen falešnými uprchlíky a ve skutečnosti agenti KGB, kteří dostali za úkol provádět ve Švédsku či jinde na Západě špionáž pro Sovětský svaz a různou podvratnou činnost.

NESEM VÁM NOVINY!!!

For Christmas enjoyment & gifts - lovely cassette of Czech Christmas carols & hymns. Also available is polka & waltz classic favorites cassette. Lyrics included - 17 songs on each 40-min. tape. Price: \$8.50 plus \$1.50 shipping per tape.

Write: East Bernard Czech Singers, c/o Martha Viktorin, Rt. 2, Box 224, East Bernard, TX 77435. Specify „Christmas“ or „Classic“.

PŮJČOVNA českých i amerických filmů otevřena denně 6114 Cermak Rd., Cicero, IL 60650 ☎ (312) 652-8857

PRESIDENT MASARYK K DESÁTÉMU VÝROČÍ REPUBLIKY

POSELSTVÍ NÁRODNÍMU SHROMAŽ-
DĚNÍ, VLÁDĚ A LIDU REPUBLIKY

(Pokračování z min. čísla)

Stopoval jsem zajímavé jednání letošní Mezi-
parlamentární unie, na níž bylo zastoupeno 37
parlamentů; jednání se dotýkalo sporných otázek
moderního demokratického státu. Také je téměř už ne-
přehledné množství politické literatury o všech
problémech moderní demokracie. Nejsem už
profesorem a není tedy mým úkolem, předvádět
všecky ty problémy a návrhy k jejich řešení; ome-
zím se na to, co je důležité pro demokracii naši.

Tedy: je-li demokracie vládou všech nad všemi,
za daných kulturních poměrů nezbytně to zna-
mená, že všeobecným právem volebním do vlády
a do parlamentu se dostávají, stručně řečeno, lai-
kové, neboť v demokracii je parlament lidem vo-
lený zřídlem vši státní moci. Nemluvíme proti
tomu, neboť to je údělem, podstatou demokracie.
V monarchii monarcha a úzký kruh jeho vyvole-
ných rádců dělali politiku, úřednictvo, byro-
kracie provozovala pod monarchickým vede-
ním administrativu. Řeklo se o francouzském
králi, že kraluje, ale neadministruje; opravdu
monarchismus padl dualismem monarchismu a byro-
kratizací. Ovšem, ani monarchismus nezaručoval
vládnoucí nadání a odbornictví svým principem
dědičnosti.

Ten dualismus je v každé formě státní a přešel i do
demokracie; vedle sebe a proti sobě stojí v demo-
kracii parlament (sněmovna a senát) a byrokracie.
Proto je životní otázkou demokracie, jak tento
dualismus, historii a přírodou daný, překlenout, pře-
konat, zharmonisovat. Demokratické tendence
jsou rozpoutány, návrat k aristokratickému abso-
lutismu je nemožný, tudíž nezbyvá, než těžký
problém demokracie řešit; a není pomoci: vedení
a správa státu vyžaduje znalosti politického a
správního odbornictví. I v politice dvakrát dvě
jsou čtyři.

Jsem demokrat z přesvědčení a přijímám dané
potíže demokratického státu; není státní formy bez sla-
bosti, to právě tkví ve věci. Naše nesnáze přejít
z vysokého požadavku demokracie, žádající ob-
čanstvo vpravdě politicky vzdělané, voličstvo
uvědomělé — muže i ženy. Proto nejsem pro
vládu tak zvanou odbornickou, nejsem pro vládu
úřednickou. Nebude škodit, povím-li, že já jsem
pro úřednické ministerstvo ze zásady nebyl. Říkám
to výslovně proti těm, kteří z neznalosti věci
tvrdí opak. Ale ovšem — měli jsme již dvě vlády
úřednické, co to znamená? Že i u nás přechod
k demokracii od monarchismu je nesnadný, že
demokracie je opravdu velkým úkolem, velkým
problémem. Problémy se však řeší lidmi myslí-
cími a znalými, nejen zvolenými. V tom to je!

A prosím, všimněte si, že náš parlament, proti
protestu frakcí a stran, je moudrý dost, že umo-
žňuje politickou kontinuitu, politickou tradici;
měli jsme opětovně Švehlu jako premiéra, Beneše
jako zahraničního ministra, Udržala jako ministra
národní obrany, a konec konců akceptují se i ne-
parlamentární Černý, Engliš, Beneš. Nic naplat:
v demokracii všude a zejména v občanstvu poli-
tický a kulturně zaostalým je a bude politická agi-
tace, budou stranické rozpory a boje, ale nakonec
se musí uplatnit rozum a rozvaha; politicky ře-
čeno, volený parlament nemůže neuznat odbor-
nost — že se to u nás již stalo, je jeden ze silných
důvodů, že budoucnost smíme očekávat s důvě-
rou a klidem. Otázkou, to připouštím, zůstává,
zdali se to uznání dalo správnou formou a jak má
být ústavně řešeno, aby nezůstávalo jen dočasným
výhodiskem z neudržitelných situací.

Politici odborníci doporučují mnohé prostřed-
ky a zařízení, jimiž by dualismus parlamentarismu a
odbornictví, parlamentu a byrokracie byl přele-
nut a nutný styk parlamentu a úřadů, politiků a
úředníků zabezpečen. Mluví se i u nás o zave-

dení úřadu státních sekretářů podle anglického
vzoru. Angličtí státní sekretáři jsou opravdu pro-
středkující článkem mezi parlamentem a úřed-
nictvem; jsou voleni z úřednictva; jsou tu jisté
obtíže, ale věc stojí posud za uvažovanou.

Nebude od místa, upozorním-li na anglickou
instituci sekretářů parlamentních, volených z po-
slanců. I tato instituce je pozoruhodná; jde stále
o to, zharmonisovat dualismus parlamentu a byro-
kracie.

Chtěl bych také upozornit na možnost, užívat
znalců ve výborech parlamentních; páni poslan-
cové se nemusí za to stydět, neboť demokracie
sama v sobě chová ten dualismus, o němž mluvím.
Ostatně právě letos parlament v otázce sociálního
pojištění užíval poučení znalců mimoparlamen-
tních. Vždyť i instituce parlamentních výborů,
celkem odpovídajících jednotlivým ministerstvům,
je již pokusem odbornictví, v politice a v admi-
nistraci nezbytného. President Wilson upozornil
na rostoucí vliv a převahu výborů pro parlamen-
tarismus americký.

Demokracie má také problém presidentský.
V tom i krátká historie naší ústavy je dost zaji-
mavá. V prvním radostném nádehu k demokracii
málo se pamatovalo na funkci presidenta; v ústavě
se mně samému pomocí ministra Švehly podařilo
tuto funkci specialisovat. Ale je o ní v ústavě ne-
jasno, jak dosvědčuje diskuse o ústavní platnosti
tohoto mého jubilejního proslovu.

Vůbec naše ústava a první zákony, koncipované,
formulované a kodifikované v nutném chvatu,
mají dost neurčitosti a přímo vad a chyb. Mimo to
všecky zákony jsou vlastně rámcové a jsou určeny
pro svou dobu a pro zvláštní poměry — doplňo-
vání, opravování, revize zákonů je proto všude
přirozeným požadavkem. Ale je zdravým úsilím
neměnit zákonů kvapně a v chvilkové náladě —
zákony se vžívají jen trváním. A nezapomínejme,
že i nejlepší zákony zůstávají mrtvou literou,
není-li v občanstvu živého ducha a zvyku; tomu
Anglie je tak zvláštním a jedinečným příkladem —
demokracie parlamentní s monarchou, země
ústavní bez psané ústavy, zákonně spravovaná
země s konglomerátem zákonů všech a nejstarších
dob.

Řekl jsem to již nejednou a budu stále a vždy
znova opakovat, že politika je vedením a že tedy
i demokracie má svůj stálý a naléhavý problém
vůdcovství, to jest: má vychovávat a vzdělávat
vůdce, bez nichž žádná organizace mas a zejména
celého lidu není možná. A proto demokracie
znamená stále vychovávat k demokracii; odsud
v demokracii odpovědný a krásný úkol žurnali-
stiky.

A výchova dorostlých voličů a jejich parlamen-
tárních zástupců a vůdců musí být sebevýchovou
a sebeukázněním; v demokracii je každý občan
zákonodárcem a správcem, ale právě proto musí
ten demokratický správce a zákonodárce sám
vzorně plnit zákony, musí vzorně udržovat po-
řádek, kterého státní správou dosahuje. Zákony
nedáváme jen pro ty druhé, dáváme je také sobě
a pro sebe.

Demokracie se proti absolutismu hledí chránit
rozdělením moci; je známo, že státoprávní theo-
retikové, avšak i praktičtí politikové v této věci
nalézají závažné obtíže. Demokracie na konec
není než samosprávou, sebesprávou občanstva
a každého jednotlivého občana; v demokracii je
proto požadavek samosprávy a autonomie dán
sám sebou: když ve státě s početnějším obyvatel-
stvem a s obyvatelstvem národně a kulturně ne-
stejným mají s sebou vládnout všichni, když sebe
mají spravovat všichni, rozdělení politické moci
také podle daných rozdílů obyvatelstva je zá-
dodoucí. O tom nás už poučuje náš krátký ústavní
vývoj. Požadoval jsem proto vždycky a docela
vědomě samosprávu a autonomii teritoriální a
tak zvanou kvalifikovanou, korporativní; neza-
pomínám ovšem, že stát, a zejména stát moderní,
nemůže se vzdát organizačního centralismu —
harmonie, centralisace a autonomisace je úkolem
moderního demokratického státu. Demokratická
centralisace není absolutismem, demokratická
autonomisace není atomisací, není anarchismem.
Autonomie je také dána historickým vývojem
států, seskupováním rozmanitých jednotek v or-

ganický celek; nutná státní jednota neznamená
jednotvárnost.

Jestliže odkazují ke studiu ústav a politiky ji-
ných zemí, zejména demokracií, nezapomínám
na rozdíly našeho státu, dané historií a přírodou.
Především padá na váhu, že jsme stát národně
a jazykově smíšený; mají sice i jiné státy, vlastně
státy všechny, národní minority, ale u nás mi-
nority jsou jiného rázu. Není pro řešení problému
minoritního žádné jednotné šablony, každá mi-
norita je problémem svým a zvláštním. U nás běží
v první řadě o poměr československé majority
k našim občanům německým. Vyřeší-li se tento
problém, budou snadno řešeny ostatní jazykové
a národní problémy. Osudem se stalo, že vedle
Čechů a Slováků v našem státě již dávno je značný
počet Němců; jsou celé státy, které nemají více
obyvatelstva a naši němečtí spoluobčané jsou na
vysokém stupni kulturním a hospodářském. Mlu-
vil a psal jsem o našem německém problému často-
krát, je právě z nejdůležitějších problémů naší
státnosti; dovolává se toho, co jsem už řekl,
opakuji a zdůrazňuji i po válce, že musí být vy-
loučen z naší politiky všeliký šovinismus. Ovšem,
na stranách obou. Netoliko naši Němci, nýbrž
stejně ostatní příslušníci, třeba menší a malé mi-
nority, jsou všichni teď našimi spoluobčany a tudíž
budou požívat demokratické rovnoprávnosti.
Rozumí se, že kdo chce mít stejná práva, musí
loyálně vykonávat i rovné povinnosti, musí re-
spektovat ústavu a zákony. Kdo se staví mimo
a nad zákon, tomu se nemůže svěřit spoluspráva
státu. Minoritní problém je v Evropě všeobecný,
není vlastně státu bez minorit; stát, jakožto uvědo-
mělá organizace, je něco jiného, než přírodní ná-
rodnost a rasa, hranice státní a etnografické histo-
rickým vývojem nespádají v jedno. Ale je pravda,
že v nové době národnost stala se silou politickou
a proto otázka minoritní je teď na denním pře-
třesu a bude jistě i nadále předmětem diskusí také
v Ženevě.

V demokracii zastoupení minorit je nutností.
V každém případě je úkolem majority, dávatci
podle demokratického principu majority státu
svůj ráz, získat minority pro stát. Vstup dvou ně-
meckých ministrů do vlády pokládám za šťastný
počátek definitivního dohodnutí.

Moderní stát rozšiřuje stále své funkce; tou mě-
rou, kterou se společnost rozstupuje na stavy,
třídy a rozmanité korporace, potřeba promyšlené
centralisace, to jest organického sjednocování
a organizování vši práce, stává se naléhavější.
Tato politická individualisace souvisí s tím, že oby-
vatelstva ve všech zemích od XVIII. století při-
bývá; proto přibývá společenských funkcí a státy
se stávají komplikovanějšími, mnohotvárnějšími;
odsud potřeba toho uvědomělého, promyšleného
odbornického sečleňování, sjednocování, orga-
nizačního rozdělení a organizování funkcí a práce.
Na to absolutism starého režimu nestačil a nestačí.

Nový stát zejména přibírá správní funkce ve
vývoji hospodářském a sociálním. Intenzivní ho-
spodářský a sociální vývoj je v nové době dán;
dnes každá korporace, každý jednotlivec se musí
pílněji a pozorněji starat o hospodářský a finanční
blahobyť. Totéž platí o státu. Tato zvýšená starost
o hospodaření nemusí být neoprávněným materia-
lismem; láska k bližnímu, která konec konců je
smyslem všeho společenského spoluzítí, nesmí
být pouhým kázáním lásky, nýbrž účinnou prací
pro vlastní a svých bližních dobro. Láska k bliž-
nímu, humanita v demokracii není již jen filan-
tropií a almužnictvím, nýbrž odhodláním, umo-
žnit každému občanu slušné živobytí zákonodár-
stvím. Demokracie není jen politickou, nýbrž
také hospodářskou a sociální. Dostal jsem tyto
dny manifest politicky vzdělaných občanů ruz-
ných stran; byl jsem potěšen prohlášením, že náš
stát musí být státem národně a sociálně spravedl-
ností, stejně jako naše politika navenek musí být
důslednou politikou míru.

O důležitosti hospodářské a sociální politiky
přesvědčili jsme se po válce v míře svrchované;
budme vděční všem těm, kteří svým důmyslem
a svou trpělivostí přivodili stabilisaci naší měny
a umožnili našemu průmyslu a obchodu věcnou
kalkulaci a závodem na trhu světovém.

(Dokončení v příštím čísle)

SPORT

Zprávy ze
Sparty A.B.A.
Chicago

I. liga kopané

v Československu

v výsledky 11. kola: Inter - Sparta 1:2, Slavia - B. Bystrica 4:2, Cheb - Ostrava 1:2, Olomouc - Trnava 1:0, Nitra - D. Streda 2:1, Hr. Králové - Slovan 0:3, Vítkovice - Plzeň 4:1, Dukla - Bohemians 0:0.

Tabulka:

1. SPARTA	28:9	18
2. SLAVIA	24:18	17
3. OSTRAVA	18:11	15
4. VÍTKOVICE	20:10	13
5. NITRA	15:14	12
6. TRNAVA	12:14	11
7. D.STREDA	10:14	11
8. OLOMOUC	13:11	10
9. SLOVAN	14:14	10
10. BOHEMIANS	15:18	10
11. DUKLA	17:14	9
12. INTER	21:24	8
13. B.BYSTRICA	19:26	8
14. CHEB	13:24	8
15. HR.KRÁLOVÉ	10:22	8
16. PLZEŇ	17:22	7

I. liga hokeje

v Československu

Tabulka po 13. kole:

1. TRENČÍN	48:42	18
2. LITVÍNOV	68:47	17
3. KOŠICE	49:42	17
4. PARDUBICE	46:33	15
5. PLZEŇ	62:41	14
6. JIHLAVA	35:34	13
7. SPARTA	37:39	13
8. Č.BUDEJOVICE	41:41	12
9. KLADNO	49:64	11
10. VÍTKOVICE	38:52	10
11. BRATISLAVA	36:55	6
12. ZLÍN	32:51	6

1. SLOVENSKÁ LIGA

Tabulka po 12. kole:

1. NITRA	59:31	19
2. LIPT.MIKULÁŠ	50:36	19
3. DUBNICA	44:26	16
4. TOPOLČANY	46:34	14
5. POPRAD	46:37	13
6. MICHALOVCE	39:36	12
7. BRATISLAVA(Ekonóm)	55:58	12
8. PREŠOV	46:57	12
9. MARTIN	48:58	9
10. B.BYSTRICA	36:49	9
11. ZVOLEN	33:41	8
12. SKALICA	25:69	1

KOPANÁ V USA M.I.S.L.

MS 1990 v Itálii

Do mistrovství světa v kopané pro rok 1990 je ještě dlouhá doba, avšak boje o kvalifikaci byly již zahájeny.

Přinášíme jednotlivé výsledky:

Luxemburg - Československo 0:2

Pouze 4 tisíce diváků vidělo slabý fotbal. Československo mohlo vyhrát vysokým skórem, avšak ztroskotalo na dobré obraně svého soka.

Branky: 25. min. Hašek; 38. min. Chovanec.

Sestava: Stejskal - Bielik, Kadlec, Hašek, Bílek, Němeček, Fieber, Chovanec, Griga, (81. min. Daněk), Skuhravý, Weiss, (75. min. Hýravý).

Další výsledky 7. skupiny:
Švýcarsko - Luxemburg 4:1,
Belgie - Švýcarsko 1:0.

Tabulka 7. skupiny:

	V.	N.	P.	Skóre	Bodů
1. Švýcarsko	1	0	1	4:2	2
2. ČSSR	1	0	0	2:0	2
3. Belgie	1	0	0	1:0	2
4. Portugalsko	0	0	0	0:0	0
5. Luxemburg	0	0	2	1:6	0

První dva kluby se kvalifikují na MS.

Další výsledky: Anglie Švédsko 0:0, Skotsko - Jugoslávie 1:1, Řecko - Dánsko 1:1, Záp. Německo - Holandsko 0:0, SSSR - Rakousko 2:0.

KOPANÁ V USA M.I.S.L.

Pouze sedm klubů zůstalo v této halové profesionální lize.

Minulý rok tato liga měla ještě 11 klubů, z nichž Chicago, Cleveland, St. Louis a Minnesota z finančních důvodů skončily.

Během tohoto roku zde bylo mnoho zájemců, kteří chtěli investovat peníze, doposud však bez konečných závazků.

Podívejme se nyní na těch sedm sirotků:

San Diego - nejméně úspěšné mužstvo získalo posily a bude opět kandidátem a titul mistra.

2. Los Angeles - získalo hodně posil a bude vždy nebezpečným soupeřem všem klubům této ligy.

3. Kansas City - finančně si stojí dobře a má také podporu 14,000 fandů. Velmi silný klub.

4. Dallas - vše zde záleží na hvězdě „Tatu“ - bude-li tento hráč ve formě má Dallas možnost dosáhnout úspěchu.

5. Tacoma - Preki a Zungul jsou hybnou pákou mužstva. Zungul stárne a Preki to nemůže sám táhnout.

6. Wichita - je ve velmi těžké situaci. Získala brankáře Noguiera z Chicaga, avšak to nepostačí.

7. Baltimore - nové posily Haaskivi a Valetine budou mít těžký úkol, aby dostali Baltimore nahoru.

A.I.S.A.

Tato liga zahájí svou novou sezonu 4. listopadu za účasti 7. klubů.

Nejnovejším klubem je

Chicago Power - pod vedením trenéra Granitze.

K.H. Granitz má již 37 let a bude nejen trenérem, nýbrž také i hráčem. Chicago Power bude hrát své zápasy na stadionu Horizon v Rosemontu. Vstupenky budou za \$5,- a \$8,-

První zápas doma sehraje Chicago Power dne 26. listopadu proti Milwaukee Wave.

Jména jednotlivých klubů v této lize:

1. Chicago Power
2. Canton Invaders
3. Dayton Dynamo
4. Ft. Wayne Flames
5. Hershey Impact
6. Memphis Storm
7. Milwaukee Wave

CHICAGSKÝ MARATÓN

Již v 9 hod. ráno byl minulou nedělí odstartován populární Chicagský maratón za účasti přes 8,700 běžců.

Jako první do cíle doběhl 20letý Alex Cruz z Mexika v čase 2:08:57 hod. V kategorii žen zvítězila Lisa Weidenbachová z Michiganu časem 2:29:17 hod.

Poprvé v historii tohoto maratónu se zúčastnili také atleti ze SSSR, z nichž Tolsikov skončil na čestném 2. místě časem 2:09:20 hod.

Každý vítěz své skupiny obdržel odměnu v částce 50 tisíc dolarů.

Jednotlivé časy a pořadí běžců: Muži:

1. Cruz, Mexiko 2:08:75
2. Tolsikov, SSSR 2:09:20
3. Kaitany, USA 2:09:39
4. Matiyas, Port. 2:10:19
5. O'Reilly, USA 2:11:50
6. Brace, Anglie 2:11:50
7. Alcalá, Mexiko 2:12:11
8. Froude, USA 2:12:40
9. Rios, Port. 2:12:53
10. Binns, Anglie 2:13:32

Ženy:

1. Weidenbachová, USA 2:29:17
2. Scaunichová, Itálie 2:29:46
3. Fudgeová, Anglie 2:29:47
4. Ruckleová, Austr. 2:31:19
5. Jonesová, USA 2:32:03

PŘEKLÁDÁM

z češtiny a slovenštiny legální osobní a školní doklady, které mohou zároveň notářsky ověřit a potvrdit.

Pišťe na adresu:

I. O. KOVÁŘ

P. O. Box 176

Riverside, IL. 60546

nebo volejte:

(312) 442-7115

Metro Liga

Výsledky 16. kola: Sparta - R. Wawel 1:3, Kickers - U. Serbs 2:2, Trevians - Schwaben 2:1, Gr. White - Vikings odloženo, Eagles - Lightning odloženo.

Tabulka:

1. EAGLES	37:15	26
2. KICKERS	33:20	21
3. U.SERBS	27:18	18
4. VIKINGS	25:16	17
5. SCHWABEN	30:25	16
6. R.WAWEL	21:27	14
7. GR.WHITE	15:19	12
8. LIGHTNING	19:26	12
9. SPARTA	14:22	12
10. TREVIAN	10:42	4

Program zápasů 17. kola na neděli 6. listopadu

Všechny zápasy začínají ve 2 hod. odpoledne.

Sparta - Gr. White

Trevians - Lightning

Eagles - R. Wawel

U. Serbs - Vikings

Schwaben - Kickers

Jarda Fajkus

ZE SVAZU SVOBODNÝCH ČS. SPORTOVČŮ V ZAHRANICÍ

Lád'a Průdek nám odešel...

Bráníme se tomu věřit, protože je to příliš kruté. Náš zakladatel Svazu a sportovní dopisovatel, mezinárodní tisk. referent Lád'a Průdek zemřel v kanadském Vancouveru.

Pracoval dlouhá léta v české továrně u Myslivce v Torontu s několika čs. sportovci - uprchlíky. Letošní rok šel na odpočinek a odjel ke své rodině. Byl nemocen, ale nikdo si nemyslel, že nám tak náhle odejde. Jeho odchodu nejenom želí jeho rodina, ale i velká rodina čs. sportovců v zahraničí. Lád'a připravil setkání našich dvou čs. sportovců F. Pláničky a J. Malečka na Masaryktownu v rámci našeho Sjezdu. Byl to odborník na slovo vzatý. Už doma pracoval do r. 1948 u sportu a měl „sport“ v malíčku. Jeho statistiky a zajímavé články vycházely v exilních a krajských novinách. Dokonce připravoval knihu, kterou asi nedopsal. Smrt nám vzala člověka plného energie a optimismu, že se svoboda vrátí do naší vlasti.

Cest Tvé památce, Lád'o Průdku! Poslední S Bohem - odpočívej v pokoji. Rodině přeji ujeté slova útěchy.

Zdeněk Pražák

SPARTA A. B. A.

pořádá svou

73. výroční zábavu V SOBOTU DNE 5. LISTOPADU 1988

1915

v budově Americké legie, 5510 W. 25th Street, Cicero, IL

1988

K tanci a poslechu bude vyhrávat
„ST. LOUIS EXPRESS“

Začátek je v 8 hod. večer

a jako vždy - dobrá kuchyně a napoje.

Čs. policie rozehnala lid, který chtěl oslavit 70 let republiky

(Dokončení ze str. 1)

verejnost, aby se nezúčastnila demonstrace, svolané organizací lidských práv Charta 77 a čtyřmi jinými nezávislými organizacemi. Svým varováním zřejmě chtěly předejít podobné protestní demonstraci, která byla konána 21. srpna ve výročí invaze vojsk Varšavské smlouvy pod vedením SSSR, která v r. 1968 rozdrtila demokratické reformy tzv. „Pražského jara“; této demonstrace se zúčastnilo deset tisíc lidí. Tehdy několik tisíc lidí pochodovalo Prahou, žádalo svobodu a odchod 80 tisíc sovětských vojáků, kteří jsou od srpna 1968 přítomni v Československu. Nyní v pátek 28. října demonstranti sice opět skandovali: „Chceme svobodu! Pravda vítězí! Masaryk!“, avšak o Sovětech se nezmiňovali. Když pak policie rozkázala přítomným, aby se rozešli, tito začali zpívat národní hymnu.

Ladislav Lis, aktivista hnutí Charta 77, se objevil uprostřed náměstí a zvolal: „Ve jménu

hnutí pro občanskou svobodu, hurá!“ a lid mu bouřlivě odpovídal: „Hurá!“ Hnutí Chartistů a jiné organizace totiž nedávno uveřejnily seznam 12 požadavků větších občanských a politických svobod, který podepsalo 120 prominentních aktivistů.

Posledních 20 let po roce 1968 komunistická strana v Československu sice tvrdě potlačovala politickou opozici, avšak štědře zajišťovala obyvatelům spotřební statky, odměnou zato, že 15.5 milionů Čechoslováků zachovalo mlčení o politických záležitostech. Naproti tomu voláci, kteří mluvili příliš hlasitě, byli a jsou hladem donucováni ke změně svého postoje. Komunističtí teoretikové mluví o „civilizační roli hladu“. Hlad je totiž jeden z prostředků, jichž komunisté užívají k umlčení opozice. Nyní čs. komunistické vedení oznámilo, že v Československu nebudou provedeny tak hluboké reformy, jak je Gorbačov provádí v SSSR. Čechoslováci by je totiž vzali vážně a brzy by bylo v Československu po komunismu.

(Podle zprávy v Chicago Tribune)

THE WHITE HOUSE Washington

October 25, 1988

I am pleased to join in the sentiments of all who commemorate the 70th anniversary of the founding of an independent Czechoslovak state. Like a number of other countries in Eastern and Central Europe, an independent Czechoslovakia was created at the end of World War I with the hope that national self-determination and democracy would bring genuine peace and stability to the European continent. In the years after its establishment, Czechoslovakia was indeed a model of how a newly formed country could attain democracy and economic prosperity. Unfortunately, the dream of peace proved to be short-lived. The Munich Agreement, World War II, and the subsequent expansion of Soviet power shattered the aspirations of freedom-loving Czechs and Slovaks to live peacefully and democratically in a truly independent homeland.

Today, brave men and women both within Czechoslovakia and abroad continue to struggle for the cherished ideals on which the founding of the Czechoslovak Republic was based. These ideals of liberty, democracy, and self-determination are the same ones upon our own country was founded, and which are now gaining strength around the world. I am confident that the course of history is firmly on the side of these ideals. Genuine freedom and independence will one day again come to Czechoslovakia, and I hope and pray with you such a day is not far off.

God bless you.

Ronald Reagan

47TH ANNUAL „CHRISTMAS AROUND THE WORLD“ FESTIVAL AT CHICAGO'S MUSEUM OF SCIENCE AND INDUSTRY NOV. 25 - JAN. 2

The holiday traditions and customs of 43 nations and ethnic groups will be showcased during the Chicago Museum of Science and Industry's 47th annual „Christmas Around the World“ Festival scheduled from November 25 through January 2.

The year's Festival will feature 38 10-ft. trees bedecked with handcrafted ornaments, trinkets and garlands from the lands of the various participants, as well as a number of nativity scenes. Decorations are faithful re-creations, carefully designed and crafted to emit a familiar old-world feel.

Free theater performances featuring the music, songs, dance and pageantry of the participating groups will take place in the Museum's Auditorium from Nov. 25 through Dec. 18. Evening performances will be offered at 7:30 p.m. on Fridays, Saturdays and Sundays beginning Nov. 25 and at 12:30, 2, 3:30 and 5 p.m. on Saturdays beginning Nov. 26. Sunday performances will be held at 2, 3:30 and 5 p.m., except on Nov. 27 when the first show begins at 3:30 p.m.

The Czechoslovak schedule for the free holiday performances follows:

Saturday, Nov. 26
3:30 p.m. Czechoslovakia
5 p.m. Czechoslovakia

Other „Festival“ entertainment will include performances by more than 80 Chicago-area choral groups and 20 instrumental groups and orchestras. Performances are scheduled Monday through Friday from Nov. 28 to Dec. 23.

Another popular feature of the Museum's annual Christmas attraction is the International

ČISTÍM KOBERCE:
Shampoo & steam
Free estimate
& deodorizing
1 SQ Foot 16-20¢
Love seat \$20
Chair \$10
Volejte CHRIS
863 - 4113
Cicero

Buffet - served on Saturdays from Nov. 26 through Dec. 17 - complete with a complimentary glass of wine and a full array of holiday foods corresponding to the ethnic groups performing in the Auditorium that weekend. The buffet will be served in the Columbian Room with seatings at 4:30, 6 and 7:30 p.m. Prices are \$12.95 for adults, \$5.95 for children ages 5-11, and \$3.95 for children ages 2-4. These prices do not include tax. Museum members receive a 10 percent discount. Reservations can be made by calling the Museum at 312 - 686 - 1414, Ext. 290.

Additional food offerings include „International Luncheon Buffets“ for groups of 20 or more, Sunday through Friday, Nov. 25 through Dec. 23. The buffets feature highlights from the International Buffet dinner menu. Prices are \$8.95 (plus tax) for adults, \$4.95 (plus tax) for children ages 5-11 and \$2.95 (plus tax) for children ages 2-4. Reservations and advance payment are required.

At an International Cafe in the Museum's West Pavilion, open throughout the Christmas Festival, visitors will be able to sample a wide assortment of coffees

teas, hot chocolates, pastries and sandwiches from around the world.

Two new major holiday exhibitions - featuring 15 life-size Santas from around the world and a collector's selection of toys - also will be on display.

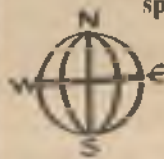
Visitors will be able to take a little bit of the Festival home with them when they stop in the Museum's festive Christmas Shoppe, which will offer hundreds of unique ornaments and decorations, many of them handcrafted in other parts of the world.

For more information on the „Christmas Around the World“ Festival, call the Museum's reservation number at 312/684 - 1414 Ext. 290.

The Museum is located at 57th St. and Lake Shore Dr. Hours are 9:30 a.m. to 4 p.m. weekdays and 9:30 a.m. to 5:30 p.m. Saturdays, Sundays, holidays and Dec. 26 through Jan 2. The Museum is closed Christmas Day. Visitors may view the trees and creches until 8 p.m. on Fridays, Saturdays and Sunday from Nov. 25 through Dec. 18. The Museum is handicapped accessible. Admission and parking are free.

DISCOVERY TRAVEL, INC. 641 S. La Grange Rd. LA GRANGE, IL 60525

Pozvání příbuzných z Československa rychle-spolehlivě-bez poplatku, letenky za nejnižší ceny.
Všechny doklady vystavené naší kanceláří jsou notářsky ověřené.
Zařídíme pasy, víza, rezervace hotelů, aut, pojištění, překlady

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:
LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář
☎ (312) 354-7707 večer domů

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Member F.D.I.C.

☎ Main Bank
3322 South
Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois
60402
☎ Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650
☎ ALL PHONES:
484-0800

Czechoslovak
Radio Broadcast

795-6172

SPECTRUM

WCEV 1450 AM

„Poslouchejte v celém „Chicagoland“
nový, pestrý čs. pořad „SPECTRUM“
každé úterý v 8.05 P.M. - 8.30 P.M.
na vlně 1450 AM WCEV Radio
pod vedením Jarmily Smrčkové

Z ÚŘADOVNY NÁRODNÍHO SVAZU ČESKÝCH KATOLÍKŮ

XXIII. konvence Národního svazu českých katolíků ve dnech 14. a 15. října 1988 v San Fernando v Kalifornii

Klid krásné Boží přírody kolem excercičního domu sestřiček františkánek, u kterých jsme bydleli a jejich vřelá pohostinnost - měly jistě vliv na klidnou, srdečné přátelskou atmosféru naší konvence a jejího dvoudenního zasedání.

Ráno nás probouzely údery zvonů klášterního kostela Panny Marie a za jejich vyzvánění jsme večer i usnuli. Pečlivě pěstěnou zahradou s vysokými palmami jsme chodili do kostela Panny Marie na naši českou koncelebrovanou mši svatou, kterou jsme každého rána zahajovali zasedání.

Konvence se účastnil Njd. Otec biskup John L. Mořkovský, S.T.D. z Texasu, bývalý pan opat benediktinského kláštera sv. Prokopa v Lisle - Otec Valentine Skluzáček, O.S.B., Otec Monsignor Peter Esterka, zástupce našeho Njd. exilního Otce biskupa Jaroslava Škarvady pro USA a Kanadu a Otec Vojtěch Vít, O.S.B., kaplan NSČK. Páteční kázání mše

svaté měl Otec biskup, sobotní Otec Vojtěch Vít a nedělní Otec Monsignor. Obsah všech kázání se soustředil na důležitost náboženských národních tradic a pro jejich zachování pokračování práce NSČK, který se o to poctivě a nezištně snaží v USA už po jednámdesát let.

V pondělí ráno, když již někteří odjeli či odletěli domů, anebo se rozjeli po svých známých do blízkého okolí, pro nás kteří jsme ještě u sestřiček zůstali, Otec opat Skluzáček sloužil na rozloučenou tichou ranní mši svatou.

Konvence se zúčastnili úředníci, členové ředitelstva NSČK, delegáti jeho distriktních svazů, bratrských jednot a organizací i místní hosté.

Nejpočetněji bylo zastoupeno Chicago. Delegáty vyslal Cleveland a New York a zastoupeny byly kalifornské odbočky: Los Angeles a San Francisco.

Zahajovací proslov měl Otec biskup Mořkovský ve kterém opět zdůraznil význam a důležitost náboženských národních tradic a další nutnost pokračování práce NSČK jak pro USA, tak pro rodnou zem za mořem. Otec Vojtěch Vít,

O.S.B. promluvil o těžkých začátcích našeho křesťanského týdeníku Hlasu národa, který s pochopením několika uvědomělých obětavých pracovníků začal vydávat po zrušení tiskárny českých benediktinů v Chicagu. Rovněž poukázal na stále velkou důležitost českého křesťanského tiskového apoštolátu v USA i pro věřící doma. Otec opat Skluzáček přinesl nám pozdravy benediktinského kláštera v Lisle. Vzpomněl bohužel, obětavé a záslužné práce českých benediktinů, kteří do oblasti chicagské přišli více než před 100 lety. Seznámil nás i s poměry dnešní klášterní komunity, ve které je již velmi málo členů českého a slovenského původu. Otec Monsignor Esterka nám řekl o dnešní náboženské situaci v Československu. Jeho svědectví o náboženském probuzení mladé generace a nebojácné manifestace za svobodu náboženského vyznání dávají oprávněnou naději ve vítězství pravdy Páně v naší rodné zemi.

Desátá resoluce XXIII. konvence, jak byla v minulém čísle Hlasu národa otištěna potvrzuje že NSČK se plně staví za 31. bodů petice věřících ve staré vlasti.

Všichni úředníci podali své zprávy, které byly přítomnými schváleny.

S velkou vděčností bylo poděkováno ses. Elišce Nev-

šimalové, která po mnohaleté činnosti jako pokladní NSČK odchází na odpočinek. Doufáme však, že bude i nadále docházet do naší nové úřadovny v Ciceru pokud jí to čas a zdraví dovolí, aby nám ještě někdy poradila a pomohla.

Po dvoudenním zasedání došlo k jednomyslné volbě nového výboru, který až na malé změny zůstává stejný.

Sobotní podvečer jsme všichni strávili v družné, přátelské besedě, za bohatého pohostinství manželů Brožkových v jejich domově v Pasadeně. Manželům Brožkovým a celé kalifornské odbočce patří naše upřímné vděčné „Pán Bůh zaplať!“ Za všechnu práci, kterou jste s přípravou konvence měli, za zprostředkování našeho ubytování, za laskavost dovozu z letiště i na letiště - i když na zpožděné letadlo bylo zapotřebí trpělivě čekat - a za všechny ty „neviditelné“ práce a vyřizování, které jsou nutné, aby konvence a vše co s ní souviselo, probíhalo hladce a úspěšně.

Byli jsme rádi, že jsme mnohé z vás, které jsme dosud znali jen podle jmen, poznali osobně. Bylo to tolik milých tváří najednou. Nežlobte se tedy, že nebudeme vyjmenovávat jednotlivce. Mohli bychom na někoho zapomenout, a to by bylo nespravedlivé. Všichni jste k nám byli hodni a velmi přátelští - na všechny budeme rádi vzpomínat. A pevně doufáme, že v navázaných přátelstvích budeme dále pokračovat - i když třeba jen písemně. Vyprošujeme další vaši obětavé činnosti hojnost Božího požehnání.

Všem našim duchovním Otcům chceme nakonec opravdu z hloubi srdce poděkovat za slova duchovní posily, jejich kázání i proslovy na konvenci, a že ve svém bohatém pracovním programu si udělali čas, aby mohli být s námi. Otcí biskupu Mořkovskému patří ještě zvlášť poděkování za jeho mistrnou hru na foukací harmoniku, kterou doprovázel naše večerní zpívání při přátelském společném posezení. Udivoval nás nejen svou hrou, ale i bohatou znalostí našich národních písní.

To byly ony osvěžující zážitky po celodenním konvenčním zasedání, kterého bylo zapotřebí k vyřízení programu další práce NSČK - což v dnešní době, jak každý ví, není lehké. Ale jak říká naše přísloví: „Více hlav - více rozumu“ - a tak se nám to podařilo dát dohromady.

Naše zásady a program naší práce vytyčují resoluce XXIII. konvence.

Obracíme se proto s důvěrou na naši národní věřící větve všude v USA, aby nám byla nápomocna v naší práci. Získávejte pro naši činnost nové zájemce, nové přátele a nové členy NSČK!

Tradiční náboženská výchova je základem zdravé Ameriky i našeho rodného domova za mořem, kde vyznačují a hledají Kristova učení vzájemné úcty a lásky se odvážně domáhají svobody náboženského vyznání.

Kéž dá Bůh, aby s Vaší pomocí práce Národního svazu českých katolíků ve Spojených státech nadále pokračovala a věrně sloužila Bohu - církvi - vlasti a národu.

„Tu zemi krásnou - milovanou tak marně měl jsem rád.“

Úmrtní oznámení

S bolestí v srdcích oznamujeme všem přátelům a známým, že nás náhle, nečekaně a beze slova rozloučení, opustil náš milovaný manžel, dědeček, bratr, strýček a švagr, pan

Alois Paul Horák

Narodil se 30. června 1926 v Podbořanech v Čechách. Prožil plných 40 let v exilu, vzdálen své milované vlasti, na kterou tolik vzpomínal. Začátky tvrdého exilu prožíval v Paříži, pak dlouhá léta v Casablance (Maroko) - a nakonec zakotvil v USA.

Dlouhou řadu let pracoval v kanceláři u Western Electric v Ciceru, a do posledního dne u známé telefonní firmy AT&T.

Zemřel v sobotu 29. října 1988 ve svém domově v Darien, Ill.

Pro jeho krásnou povahu a dobré srdce, měl velkou řadu přátel. Miloval lidi - a proto vzpomeňte s námi.

V zármutku zanechává:

Manželku Helmu s dcerou Ivonne a zetěm Glenn malého vnuka Andrew; bratry Vladimíra s rodinou v USA a Jiřího s rodinou v Čechách; dále rodiny: Veisovu, Stuchlých, Evu a Kena Barones a mnoho dobrých přátel.

Mše svatá obětována za spásu jeho duše bude v sobotu 12. listopadu v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, Ill.

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří;

hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic; soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen; sklad hotových prošivaných dek a polštářů z husího prachového peří a dacronu. Velký výběr hed-spreads a draperií téže barvy.

Navštivte nás!

Rádi poradíme a odborně obslužíme česky či anglicky.

Máme 52-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN ILL. 60402
GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

Mojmír Povolný:

Nezapomenout a nevzdát se!

Sedmdesát let po vyhlášení československé samostatnosti, po letech velkých zvrátů, kterými naše národy prošly od konce první světové války, na konci tohoto bouřlivého století se v tomto jubilejním roce ptáme, co našim národům 28. říjen 1918 dal, co nám z jeho příslibu a odkazu zůstalo, co bylo ztraceno a jaký výhled má Československá republika do budoucnosti.

Samostatný stát

Obnovení samostatného státu, staré koruny české, ve spojení se Slovenskem a Podkarpatskou Rusí je dodneška třeba pokládat za stěžejní čin a úspěch české a slovenské politiky dvacátého století. Ve světle tvrdých zkoušek, kterými tento stát od roku 1918 prošel a dosud prochází, malomyslné hlasy jej zejména v nedávných letech braly a dosud berou v potaz. Lehce se přitom zapomíná, k jakému rozkvětu politickému, hospodářskému a kulturnímu se naše národy zvepaly, dokud jsme měli stát opravdu svobodný a nezávislý. Zodpovědnost za vlastní stát je nejen zdrojem nové energie, který je nenahraditelný, ale určuje také její směr a cíl - usilování o obecné blaho, které samostatný stát představuje.

Od komunistického puče v roce 1948 nám z československého státu zbyla jen jeho forma. Avšak i pouhá formální suverenita je cenným vkladem. Znamená mezinárodní uznání, určité postavení v mezinárodním právu, členství v organizacích, kam mají přístup jen svrchované státy, pro československého občana - a exulanta - identitu, která má v současném světě zvláštní váhu, ale zejména pro národní život a usilování o lepší budoucnost, základnu a rámec, o něž už není třeba bojovat.

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Cicero, Ill. - 2414, S. 61st. Ave.

Take stock in America.

Češi a Slováci

Masarykova, Benešova a Štefánikova zahraniční akce, spolupráce českých, slovenských a nakonec i podkarpatských organizací v cizině a hnutí za nezávislost v historických zemích a na Slovensku byly od začátku založeny z citových i politických důvodů na předpokladu, že v jakémkoliv poválečném uspořádání střední Evropy, Češi a Slováci budou mít společný stát. 28. říjen v Praze a 30. říjen v Turčanském Svatém Martině tuto koncepci potvrdily a převedly ve skutek. Tentokrát jednat jinak by bývalo bylo na české straně pokládáno za zradu na Slovácích a na slovenské straně za ztrátu naděje na slovenskou svébytnost a na vlastní národní život.

Češi a Slováci patří k sobě dnes neméně než v roce 1918. 28. a 30. říjen nás spojily v jeden stát a tak jako čeští a moravští dobrovolníci na Slovensku v roce 1919, tak Slováci za Slovenského národního povstání v roce 1944 tuto bratrskou jednotu posvětili českou a slovenskou krví.

Jakýkoliv separatismus na české nebo slovenské straně podlamuje, čeho Češi a Slováci společně dosáhli v letech 1914-1918, ale nemá síly, aby je rozdvojlil. Odpověď na něj dává poslední velká krize v našich společných dějinách - sovětská invaze v srpnu před dvaceti lety.

25. srpna 1968 svobodný vysílací Střední Slovensko vysílal toto poslání: „Drahi bratia Češi, sme s Vami, buďte s nami!“ V týž den vysílací Dunaj vysílal českou odpověď: „Bratři Slováci, poznejte nás, věřte nám: Zvítězíme!“

Demokracie

Když Masaryk orientoval svou zahraniční akci na západní demokracie a když se jim zaručoval, že československý stát bude demokratickou republikou, jeho argumenty nebyly jen výrazem zbožného přání ani vzaty se vzduchu. Česká společnost a český politický život, v mezích, které mu poskytovala rakouská monarchie, se od roku 1848 formulovaly demokraticky. 28. říjen 1918 si nelze představit jinak než jak klíč tentokrát k československé demokracii. Byli jsme na ni pyšní a dost jsme si jí nevážili. Její plnou cenu jsme si uvedomili, až jsme ji po Mnichovu ztratili a až jsme na vlastní kůži okusili nacismus.

Komunisté museli po druhé světové válce začít s lidovou demokracií, aby ce nejvíce lidí svedli do své totalitní pasti. Nyní by v ní rádi život poněkud napravili a jedinou cestu k nápravě vidí v demokratizaci toho, co před čtyřiceti lety totálně odemokratizovali. Z reformních komunistů Pražského jara se stali demokraté. A všichni by se rádi hlásili aspoň trochu k 28. říjnu a jeho demokratické tradici.

Největší právo se k ní hlásit má však oněch 10,000 krásných mladých tváří, které jsme viděli letos 21. srpna manifestovat v zastoupení všeho československého lidu na Václavském náměstí za svobodu a demokracii. V nich přes čtyřicet let komunistické diktatury a sovětské nadvlády žije dědictví Masarykovy demokratické republiky a naděje, že co jsme ztratili, znova nabudeme.

Evropská orientace

Od prvopočátku našich dějin se Češi a Slováci orientovali na

západní Evropu, spolu s ní prožívali všechny její civilizační a kulturní fáze, její hodnoty, aspirace a poklesky byly také jejich vlastnictvím. Teprve v obrozeneckém hnutí devatenáctého století se vedle této historické tradice v našem národním životě objevila ze sebeobraných důvodů také orientace slavofilská a rusofilská. At' si komunističtí propagandisté říkají, co chtějí, o vlivu bolševické revoluce na sebeurčení našich národů, za 28. říjen nevzdějíme Leninovi a Stalinovi. Kdyby byli komunisté nabyli vrchu v roce 1918, tak bychom žádnou Československou republiku neměli. Ostatně ji přijali teprve, když na ni padl Hitlerův stín, a po druhé světové válce, jen aby z ní udělali sovětského satelita.

28. října 1918 jsme vstoupili i politicky do rodiny svobodných evropských národů, do které jsme po staletí patřili kulturně, nábožensky, hospodářsky a sociálně. Retrospektivně se tato sounáležitost jeví jako náš nepřirozenější civilizační domov, ve kterém jsme si své odtrpěli, ale ve kterém jsme také vzkvétali. Komunistický puč nás měl z tohoto domova vytrhnout a uvést naše národy do civilizace zárných zítřků. Namísto toho udělal z republiky sovětskou gubernii.

Ale co dějiny zasely a co 28. říjen jednoznačně symbolizuje, má v českém a slovenském národě tak hluboké kořeny, že

to žádný komunistický srp nezkosí, žádné kladivo nerozdrtí, žádná rudá hvězda nezastíní. Každého metaforického jara v naší zemi z těchto kořenů vyrůstá stejný strom a na něm kvete, co je na západní kultuře a civilizaci nejlepšího. Co jiného bylo Pražské jaro, K-231, KAN a Dva tisíce slov? Co jiného jsou Charta 77, VONS, Demokratická iniciativa, František kardinál Tomášek, půl milionu podpisů na moravské petici katolických věřících, bratislavská demonstrace, protestantští pastoři, podzemní edice a časopisy, celá nezávislá kultura a miliony prostých rodin, které vychovávají své děti k lidské důstojnosti? A co jiného je celý československý politický exil?

Nezapomenout a nevzdát se

Kdyby nebylo tolika převratných zkoušek, kterým byl 28. říjen za posledních padesát let vystaven, asi bychom jej letos oslavovali, jak šťastnější národy oslavují svůj státní svátek: s prapory na domech a s věnci k pomníkům, samozřejmě a povrchně. Náš úděl je jiný. Komunisté se už čtyřicet let snaží vymazat pravý 28. říjen z národní paměti. Nesmíme dopustit, aby na něj Češi, Slováci a Rusini zapomněli. 28. říjen je pro nás den živý, den velkého odkazu, v mnohém nesplněného a v mnohém na smrt ohroženého, a proto dnem závazku, který nesmíme zradit ani doma ani v exilu.

Všechny druhy pojištění v Clevelandu a okolí
 Vám ochotně, srozumitelně vysvětlí a odborně zprostředkuje **FRANK KOLÁR**, který už po 12 let pracuje dnes u největší americké pojišťovny „**Farmer's Ins. Groupe Co.**“
 V případě hledání dobrého a poctivého pojištění volejte: ☎ (216) 953 - 9192

Prodej lotů
 úrodné půdy v Arizoně
 Willox - Arizona
 3 loty - každý velikosti 40 akrů. Možno zakoupit dohromady, anebo jednotlivě. Cena podle dohody.

Bisbee - Arizona
 Na prodej 12 lotů - velikost 330 feetů × 146 feetů. Loty je možno koupit dohromady, anebo odděleně: Cena jednoho lotu \$1,300 anebo podle dohody.

3) Antioch - Illinois 80 × 126 feetů a 98 × 144 feetů. Celkem 11,214 čtverečních feetů. Residential area North East Corner Highway 83rd & 123 ST. \$ 9 tisíc, anebo nejlepší nabídka.

Hodláte-li prodat či koupit rodinný domek, obchod, stavební parcelu, dílnu či průmyslový závod a potřebujete-li odbornou poradu, odhad a sehnat hledanou nabídku, nebo vážného zájemce o svůj prodávany majetek, obraťte se s důverou na naši realitní kancelář:
RE/MAX PARTNERS REALTORS
 6420 záp. Cermákova tř. v Berwynu
 ☎ 484 - 2300
 Zastavte se v naší kanceláři osobně a žádejte mluvit česky s Jarkou Mlsnou.

MEALMAKERS
 6714 W. Cermak Berwyn
 “Only Mama Cooks Better”
 Fully Cooked Meals
 We Cater To Parties

- Dumplings
- Sausages
- Roast Duck
- Bakery Goods
- Roast Pork
- Jaternice
- Breaded Pork Tenderloin
- Beet With Speciality Gravies
- And Lots More Fine Foods

10% Off Any Purchase With This Coupon

VŠEM SLOVANSKÝM ORLŮM

V pátek, dne 14. října t.r. zemřel ve Vídni, po krátkém utrpení, starosta Jednoty Orla Vídeň II., br. Karel Ryba, ve věku 78 let. Pohřben byl v rodinné hrobce dne 25. října. Žádání mše sv. byla sloužena téhož dne na Rennwegu. Br. Ryba byl iniciátorem každoroční vídeňské deputace s orelským praporem na národních poutích cyrilometodějských v Ellwangu, NSR. Celý rok se vždy na tuto příležitost těšil! Letos tam byl tedy naposled! Jeho oblíbeným zpěvem byla pochodová píseň „Vzhůru, Orle slovenský, býj Orle náš!“ Br. Ryba byl též stoupencem hnutí p. o sjednocení Slovanů ve víře! Kéž je mu Bůh štědrým odplatitelem! Posledním „Zdař Bůh“ se s br. Karlem loučí slovanští Orlové!

SVU ODBOČKA CHICAGO

Vás zve na řádnou schůzi a anglickou přednášku

v pátek 18. listopadu 1988
v 7 hodin večer,

Mid-America Federal Savings,
5900 W. Cermak Road, Cicero.

Promluví Mrs. Jana Stěrba na námět:

CZECHOSLOVAK FIELDPOST
- HISTORY ON STAMPS

S. Papánek, místopředseda
V. Holeček, místopředseda

JIRÍ BALCAR (1929 - 1988)

A review of Prints, Drawings
and Paintings by one of
Czechoslovakia's most
distinguished artists
SEPTEMBER 9 - NOVEMBER 2, 1988

20 Years of Czechoslovak Art 1968 - 1988

A Tribute to Jacques Z. Baruch
Drawings, Paintings, Prints
and Sculpture

A survey featuring the most
important contemporary
artists of Czechoslovakia

November 4, 1988 - January 11, 1989

A catalog will be available

JACQUES BARUCH GALLERY
40 East Delaware Place
Chicago, IL 60611

Penhouse

(312) 944-3377

KAREL ČAPEK HORDUBAL

(Pokračování z min. čísla)

IV

Juraj se napřimuje a stírá si pot. Inu pravda, toto je jiná práce a jiná vůně než tam dole v pitu; pěkné, smolné dřevo má Polana, žádné pařezy, žádnou souš. Rachají kačeny, s křikem se ženou busy, nějaký vůz tryskem rachotí a hrne se slavně do uličky. Polana vyběhá z kůlny a běží, běží (ach, Polano, vždyť ty klusáš jak děvče), dokořán otvírá vrata do dvorku. Kdopak to je, kdopak to k nám jede? Prásk bičem, hý, vysoko letí zlatý a teplý prach, do dvorku se řítí spřežení, žebříňák řinčí a na něm pěkně po maďarsku stojí chlapík, vysoko drží opratě, vysoko zpívá brrr, seškakuje s vozu a plochou dlaní uhodí koně po mokré šiji.

Od vrat se blíží Polana, bledá a jaksi odhodlaná. „To je Štěpán, Juraji. Štěpán Manya.“

Člověk skloněný nad postraňky se prudce vzpřímil čelem k Jurajovi. Jsi ty mi nějaký černý, diví se Hordubal, Hospodine, jaký havran!

„Byl tu za čeledína,“ dodává Polana tvrdě a zřetelně.

Člověk zamumlal a sklonil se k postraňkům, odpíná váhy a vyvádí koně, drží je oba jednou rukou u huby a druhou z něčeho nic podává Hordubalovi. „Zdrávi dojeli, hospodáři.“

Hordubal si honem utírá ruku o nohavici a podává ji Štěpánovi; cítí se zmaten a nějak velice polichocen, upadá do rozpaků, brumlá cosi a ještě jednou potřese Štěpánovi rukou po americku. Nevelký je Štěpán, ale sporý; jde Jurajovi jen po ramena, ale dívá se mu do očí drze a palčivě.

„Pěkné koně,“ bručí Hordubal a chce je pohladit po nozdřích; ale koně se vzpínají a počínají tančit.

„Pozor, hospodáři,“ varuje Manya a v očích mu výsměšně blýskne. „Jsou to uheráci.“

Ach, ty černý, myslíš, že se nevyznám v koních? Nu pravda, nevyznám, ale zvyknou si koně na gazdu.

Koně trhají hlavami, jen jen vyrazit; ruce do kapes, Hordubale, a neuhýbej, ať si ten černý nemyslí, že se bojíš.

„Toto je tříroček,“ povídá Manya, „z vojenského hřebce, o — o — oj,“ trhá hubou koně, „c — c — c! Eé, čerte! Ajda!“ Kůň jím smýká, ale Štěpán se jen směje; a Polana přistupuje ke koni a podává mu kus chleba. Štěpán po ní blýskne zuby a očima a přidrží koně za řetízek udidla. „Ej, ty! S — s — s!“ Vypadá to, jako by vrýval koně do země, v zubech mu syká úsilí; kůň stojí s krásně vypjatou šíjí a chňapá pysky po dlani Polanině. „Hý,“ volá Manya a poklusem, zavěšen na hlavách koní, vede je do stáje.

Polana se dívá za nimi. „Čtyři tisícky za něj nabízejí,“ praví oživeně, „ale nedám ho; Štěpán říká, že stojí za osm. Tu klisničku budeme na podzim krýt —“ Nu, ví čert, proč se zarazila, jako by se kousla do jazyka. „Musím jim přichystat obrok,“ povídá a váhá, neví, jak odejít.

„Tak tak, obrok,“ souhlasí Juraj. „Pěkný koník, Polano; a což, je dobrý do tahu?“

„Toho je k vozu škoda,“ dí Polana podrážděně. „To není selský tahoun.“

„Nu proto,“ nutí se Hordubal. „Pravda, škoda by ho bylo, junáka. Pěkné koně máš, dušinko, radost se podívat.“

Tu již vychází Manya ze stáje a nese dvě plátěná vědra na vodu. „Osm tisíc za něj bude, hospodáři,“ praví s jistotou. „A ta klisnička by se měla na podzim krýt. Mám pro ni slíbeného hřebečka, ej, jaký satanáš!“

„Brutus nebo Hegüs?“ obrací se Polana v polou cesty.

„Hegüs. Brutus je těžký,“ Manya ukazuje zuby pod černými vousisky. „Já nevím, jak vy, hospodáři, ale já mnoho nedám na těžké koně. Silu mají, ale žádnou krev, pane. Žádnou krev.“

„Nu ano,“ praví Hordubal nejistě. „S krví je to tak.

A což kravky, Štěpáne?“

„Krávy?“ diví se Štěpán. „Aha, vy myslíte krávy. A —

áno, hospodyně má dvě krávy, prý pro mléko, říká. Vy jste ještě nebyl ve stáji, pane?“

„Ne, já — víš, já jsem se před chvilkou vrátil,“ dí Hordubal a upadá do rozpaků: inu, ta hromada pořezaného dříví se nedá zapít; ale zároveň má radost, že tak šťastně začal Štěpánovi tykat jako gazda čeledínovi. „Ano,“ povídá, „právě jsem se tam chystal.“

Štěpán ho úslužně vede, nesa věděnce s vodou. „Máme tam — hospodyně tam má nové hřibátko, třínedelní a jednu plnou klisnu; dva měsíce tomu, co byla u krytí. Tudy, pane. Tady ten valach už je napolo prodán, dva a půl tisíce, pane. Dobrý kůň, ale já musím zapřahovat tříročka, aby se vyběhal. Nechce stát.“ Manya zas cení zuby. „Valach půjde na vojnu. Všichni koně od nás šli na vojnu.“

„Tak, tak,“ povídá Juraj. „Nu, máš tu čisto. A byl jsi ty, Štěpáne, na vojně?“

„U jízdy, pane,“ zubí se Manya a napájí tříročka. „Pozírejte, hospodáři, jaká suchá hlava, jaký zadek — ejda! no tak, c — c — c. — pozor, pane! och, jaký zbojník,“ povídá a uhodí koně pěstí po šíji. „Ach, pane, to je kůň!“

Hordubal se necítí doma v ostrém výparu koní; brachu, to jinak je cítit kravín, mrvou a mlékem, pastvou a domovem — „Kde máš to hřibátko?“ ptá se.

Hřibátko je ještě kudrnaté a právě ssaje, jsou to samé nohy; kobyla se otáčí hlavou a moudrými očima po Hordubalovi: Nu, co ty jsi zač? Juraj jhne a hledí klisnu po kýtě: je teplá a hladká jako samet.

„Dobrá klisna,“ praví Štěpán, „ale těžká. Hospodyně ji chce prodat — to víte, hospodáři, sedlák koně nezaplátí, a na vojně chtějí jen horkou krev. Neosvědčují se chladní koně. Lepší je stejnorodá stáj,“ míní Štěpán. „Já nevím, jak se na to díváte vy, pane —“

„Nu, Polana tomu rozumí,“ bručí Hordubal váhavě. „A což voly, voly Polana nemá?“

„Nač voly, pane?“ šklebí se Manya. „Na pole stačí klisna a valach — Maso špatně platí, hospodáři. Ještě tak chov bagounů — Viděl jste, jakého má hospodyně kance? Šest bahnic, pane, a čtyřicet selat. Selata se dobře prodávají, z daleka sem docházejí prasátníci. Svině jako sloni, černý rypák, kopyta černá —“

Hordubal kývá povážlivě hlavou: „A což mléko — kde pro ně berete mléko?“

„Od sedláků, pěkně prosím,“ směje se Manya. „Ech ty, ty že chceš našeho kance na tvou špinavou svini? Takového spolehlivého kancečka není v celém kraji. Kolik konví mléka, kolik pytlů brambor za to dáš? — Inu, pane, zbytečně se tady dřít. Daleko do města, špatně se prodává. Hloupý lid, pane. Pěstuje všechno jen do huby. Ať dává, když neumí prodat.“

Hordubal neurčitě pokyvuje. Pravda, pravda, málo se tady prodávalo, ještě tak husy a kury. Inu, toto je nějaký jiný svět: Polana si ví rady, jen co je pravda.

„Daleko prodat,“ rozumuje Štěpán, „a jen to, co stojí za to. Kdo by chodil na trh s hrudkou másla? Je ti na nose vidět, že nic nemáš, nu tak slev, nebo jdi k čertu!“

„A odkud jsi ty?“ diví se Juraj.

„Tady dole, z Rybárů, znáte, pane?“

Nezná Hordubal, ale kývá: tak tak, z Rybárů: co by neznal gazda?

„Jiný kraj, pane, bohatý, a jaká rovina! Na příklad rybárský močál — celý zdejší kraj by se do něho vešel jako krivák do kapsy; a tráva, pane, tráva až po prsa.“ Manya mávl rukou. „Ech, všivý kraj tady, zaořeš a jen kamení obracíš. U nás kopeš studnu a pořád černá půda.“

Hordubal se zasmušil. Co ty víš, ty Tatare — já, já jsem tu oral a obracel kamení; ale zato ty lesy, Hospodine, a ty pastviny! Rozmrzen vychází Juraj ze stáje. Všivý kraj prý — tak co sem, čerte, lezeš? Špatně-li je tu stádům? Nu, chvála Bohu, však toto je hodina stád; už klinkají v dolině a vyzvánějí na kraji dědiny; zvonce křaplavé, hluboké a pomalé, pomalé jako krok krávy; jen vysoké zvonečky telátek běží překotem — nu, nu, i ty budeš krávou a půjdeš vážně a těžce jako stádo, jako i my. Zvonení stád se blíží, a Juraj by

smechl klobouk jako při klekání, Otče náš, jenž jsi na nebesích; jako řeka se blíží zvonění, dělí se v těžké krůpěje, rozlévá se po celé dědině; kráva za krávou se odděluje od stáda a bimbam bimbam míří do svého chléva, vůně prachu a mléka, bimbam ve vratech, a kývajíce hlavami stoupají dvě kravky do dvora Hordubalů, zvířata moudrá a mírná, a míří do dveří chléva. Hordubal si hluboce oddechl: Nu, i já už jsem doma, sláva ti, Bože; toto je návrat domů. Klekání stád se rozptýluje dědinou a dozvání, netopýr klikatým letem se vydává za mouchami po stopách stáda, dobrý večer, gazdo; z chléva se táhlým bučením ozývá kravička. Nu, nu, už jdu. Potmě vchází Juraj do chléva, ohmatává rohy, tvrdé a chundelaté čelo, mokrou papulu a nozdry, měkce zřasenou kůži na krku; nahmatává plecháč a trojnožku, usedá k plnému vemeni a dojí po struku struk, až mléko crečí do plecháče; a tence, polohlasem počíná Juraj zpívat.

Ve dveřích chléva se rýsuje temná postava. Hordubal nedozpíval. „To jsem já, Polano,“ bručí omluvně. „Aby si na mne dobytek zvykl.“

„Půjdeš už k večer?“ ptá se Polana.

„Až podojím,“ mluví Hordubal ze tmy. „Štěpán bude jist s námi.“

(Pokračování příště)

Josef Suk

Petr Eben

University of Wisconsin-Madison School of Music present

A FESTIVAL OF CZECHOSLOVAKIAN MUSIC

November 14-20, 1988

The School of Music of the University of Wisconsin-Madison is proud to present a **Festival of Czechoslovakian Music**, November 14-20, 1988. During this week-long celebration, guest artists and scholars will join with University faculty and students to present an exciting variety of concerts, recitals, lectures, master classes, open rehearsals, and other activities. In addition, all four of our resident ensembles - the Pro Arte Quartet, Regional Arts Vocal Ensemble, Wingra Woodwind Quintet, and Wisconsin Brass Quintet - will be participating.

The School of Music is especially pleased to welcome some very distinguished guests for this event, including:

Michael Beckerman, professor of musicology at Washington University in Saint Louis;

Joel Blahnik, Wisconsin composer, conductor, educator, and co-founder of the Czech Music Alliance;

Petr Eben, composer, pianist and organist from Prague, Czechoslovakia;

Karel Husa, composer and professor of music at Cornell University in Ithaca, New York;

Tadeus Salva, composer with Slovakian State Radio, from Bratislava, Czechoslovakia; and

Josef Suk, violinist from Prague, Czechoslovakia, and the 1988-89 Eugenie M. Bolz Artist-in-Residence at the School of Music.

With the exception of the concert by the Madison Symphony, all events in the **Festival of Czechoslovakian Music** are free and open to the public. Tickets for the Madison Symphony are available by calling the Civic Center Box Office, (608) 266-9055.

We look forward to welcoming you to the Festival!

Eunice B. Meske, Director School of Music

Norman Paulu, Chairman Festival Committee

EVENTS

Monday, November 14

7:00 p.m. - Morphy Recital Hall - **Opening Lecture** - „What is Czech About Czech Music?“

Michael Beckerman

8:30 p.m. - Morphy recital Hall -

Concert/Demonstration

„Keyboard Improvisation“ - Petr Eben

Tuesday, November 15

12:00 noon - Morphy Recital Hall - **Faculty Recital** - Norman Paulu, violin (a program of Slovakian music, with commentary by Tadeus Salva)

2:00 p.m. - Eastman Recital Hall - **Master Class in Organ** - Petr Eben

3:30 p.m. - Play Circle, Memorial Union - **Film** - „The Lion with the White Mane“ (a film biography of Leoš Janáček)

7:30 p.m. Mills Concert Hall - **Concert** - Pro Arte Quartet (music by Janáček, Husa and Slava, with commentary by Michael Beckerman and the composers-in-residence)

Wednesday, November 16

12:00 noon - Luther Memorial Church - **Guest Recital** - Janette Fishell, organ

1:20 p.m. Morphy Recital Hall - **Master Class in Violin and Viola** - Josef Suk

3:30 p.m. - Mills Concert Hall - **Open Rehearsal** - UW-Madison Chamber Orchestra, with Josef Suk conducting

4:00 p.m. - Room 5520, Humanities Building - **Composers' Forum** - With Eben, Husa and Salva

8:00 p.m. - Mills Concert Hall - **Concert** - Wisconsin Brass Quintet and Regional Arts Vocal Ensemble (program includes „Landscapes“ by Husa, plus vocal selections by Dvorak and Smetana)

Thursday, November 16

12:00 noon - Morphy Recital Hall - **Student Recital** - (UW-Madison students perform a variety of Czechoslovakian music)

1:20 p.m. Morphy Recital Hall - **Master Class in Chamber Music Performance** - Josef Suk

3:30 p.m. - Mills Concert Hall - **Open Rehearsal** - UW-Madison Symphony Orchestra, with Karel Husa conducting

8:00 p.m. - Mills Concert Hall - **Faculty Concert** - Richard Blum, viola, Howard Karp, piano, Parry Karp, cello, (program includes „Poem for Viola and Piano“ by Husa, plus music by Dvořák, Janáček, and Martinů)

Friday, November 18

12:00 noon - Morphy Recital Hall - **Student Recital** - (UW-Madison students perform a variety of Czechoslovakian music)

1:20 p.m. - Mills Concert Hall - **„Music in Performance“ Class** - UW-Madison Chamber Orchestra (performing the

„Serenade for Strings“ by Suk) 2:30 p.m. - **Lecture** - „Music as Manifestation“ Karel Husa 8:00 p.m. - Mills Concert Hall - **Concert** - UW-Madison Symphonic Band, James Smith, conductor (program includes the „Serenade in D minor“ by Dvorak)

Saturday, November 19

2:00 p.m. - Tripp Commons, Memorial Union - **Czech Folk Music Concert and Dance** - Czech Heritage Singers, Czech Plus Polka Band

4:00 p.m. - Morphy Recital Hall - **Lecture** - „Life and Work“ Petr Eben

8:00 p.m. Oscar Mayer Theatre, Madison Civic Center - **Concert** - Madison Symphony Orchestra, Josef Suk, violin, Roland Johnson, conductor (for tickets, call 266-9055)

Sunday, November 20

2:00 p.m. - Morphy Concert Hall - **Clinic** - „Czech Musical Charm“ Joel Blahnik, Sr. Anita Smisek, O.P.

4:00 p.m. - Mills Concert Hall - **Concert** - UW-Madison Wind Ensemble James Smith, conductor (program includes „Triticum“ by Vaclav Nehlybel)

8:00 p.m. - Mills Concert Hall - **Concert** - UW-Madison Symphony Orchestra, Wingra Woodwind Quintet, Karel Husa and David Becker, conductors (program includes Husa's „Music for Prague“ and „Serenade for Woodwind Quintet with Strings, Harp, and Xylophone“ plus the „Symphony No. 8“ by Dvorak)

Mills, Morphy and Eastman Halls are located in the Humanities Building, 455 N. Park St. The Wisconsin Memorial Union is located at 800 Langdon St., Luther Memorial Church at 1021 University Ave. The Madison Civic Center is at 211 State St.

Performances begin promptly at specified times. Latecomers will be seated only at appropriate breaks in the program. All seating is non-reserved (except the Madison Symphony concert at the Civic center).

This performance schedule may be subject to change. For latest information, contact the School of Music, (608) 263-1900.

This Festival is funded, in part, by a generous gift from the Anonymous Fund Committee.

HLEDÁME ELEKTRIKÁŘE S PRAXÍ

Angličtina není nutná!

Volejte:

Karol 248 - 3031

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES WE SPECIALIZE IN PARTY AND WEDDING CAKES

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- „Special Homemade“ cukrovi
- Velmi chutné máslové housky a štrúdl

5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650

OLympic 2-2854

Možno objednat telefonem: laskavá a rychlá obsluha česky i anglicky

VOICE OF THE NATION

Remarks by
Robert William Farrand
 Deputy Assistant Secretary of State
 Human Rights and Humanitarian Affairs
 before the
 14th World Congress of the
 Czechoslovak Society of Arts and Sciences
 L'Enfant Plaza Hotel Washington, D.C.
 September 17, 1988

(Continued from last issue)

So Charter '77 has tried in its courageous way to keep the fires burning, to keep Czechoslovakia's national spirit alive. It endorsed and helped form, for example, the Committee for the Defense of the Unjustly Persecuted (VONS) which has done so much for political prisoners and others caught in the regime's web.

But others, too, stood up to voice their concerns over what was happening to the nation. The Jazz Section of the Czechoslovak musicians' Union - 7000 members strong - has seen its leadership under severe pressure and in prison for standing firm in defense of human rights. And the Roman Catholic Church, under the leadership of Cardinal Tomášek has for several years begun to take a much more active role in the spiritual and political life of the nation. With the open encouragement of the first Slavic Pope in the history of the Church and with a resurgence of interest in religion, most notably among the young, the Church is once again raising an independent voice in Czechoslovakia. Just within recent months, the Vatican has been able to appoint three new Bishops - none of whom are members of the „Pacem in Terris” group of Catholic priests which has long been under direct government influence. I understand from someone who was there that the installation ceremony presided over by Cardinal Tomášek in Saint Vitus Cathedral in the Hradčany was a great outpouring of emotion and joy - the first of its kind in St. Vitus in over 49 years. Well over 8,000 people packed the Cathedral during the three-hour ceremony with Government and Party officials also sitting in attendance. At one point, I am told, a large group in the back of the Cathedral sang out in Czech the American civil rights hymn of the 1960's. „We Shall Overcome.” Can you imagine the impact of that scene? And later, as

the Cathedral walked from St. Vitus to his residence outside the Hradčany gates, the congregation followed along singing the Czechoslovak national anthem in his honor? If this isn't change, I don't know what change is.

Similarly, the annual pilgrimage to Levoca in Slovakia annually draws about 100,000 worshippers without undue Government interference. At the same time, however, we can't forget that the Government resorted to force in dispersing some 2,000 persons who gathered in Bratislava last spring. So there are limits to such activities. But that was six months ago and the sharply negative publicity which the Czechoslovak Government endured world-wide because of it may, in its own way, have contributed to its more restrained approach which seems to be prevailing now. Nonetheless, and in spite of these hopeful signs, freedom of religion in Czechoslovakia remains more tightly restricted today than anywhere in Eastern Europe. This view is buttressed by the Puebla Institute's well-documented report on religion in Czechoslovakia,

entitled „The Prague Winter”. I urge you all to read that slim volume, if you haven't already.

And then there are the youth of Czechoslovakia, those wonderful young people who freak out over popular music, jazz and, believe it or not, good old country western. Most wear jeans, a few play baseball on the Letná and many listen to VOA broadcasts every morning and night on the radio station known as „Prague 3”. But the 20-year-old of today does not remember the Prague Spring. He or she only knows the great moral and creative vacuum which followed in its wake and which dragged down the lives of their parents into what the young people perceive as a constant search for material and consumer goods to fill up the void in their family lives. With the Party under Husák no longer respected, with the churches for so long a dormant force and with the university system largely corrupt and its few places reserved for the sons and daughters of the privileged class, a large number of Czech and Slovak young people have turned off on the system, turned away from a past they can hardly understand and have turned in on themselves and their country to find some form of meaning and direction in their lives. Many tramp the highways and fields on weekends with back packs and guitars seeking to get away from it all. They are called the Čundráci. Some have also turned to the Church looking for a steady beacon in a world adrift. The Party and Government have a

major job ahead of them if they are to rekindle among Czechoslovak youth a spirit of national commitment and not to lose this generation to cynicism and disinterest.

Meanwhile, to the East, Mr. Gorbachov is trying hard to bring new life into a system which has run out of gas. With his twin strategies of glasnost, or „openness”, and perestrojka, or „restructuring”, he hopes to kick-start the Soviet economy into high, or at least into second, gear. His campaign is a virtual admission that the Soviet Union of the past 71 years is a failure, and can no longer serve as the model for any economic or social system, large or small, in our modern industrial age. Indeed, the historic Party Conference held in Moscow this June was a clear statement to the Soviet people that their system had failed and was in need of massive overhaul; further tinkering would not do.

There are those who question whether Mr. Gorbachov and his followers are serious about glasnost and perestrojka, who question whether this isn't some huge scam, some hoax, which the Soviet leader is trying to pull over on his own people and on the West. I, for one, have no trouble in accepting the gravity and seriousness of Mr. Gorbachov's program, primarily because it carries such enormous risks for him and for the forces

of reform in the Soviet Union. The signs have been there for years. I have lived at different times for four years in Moscow and can attest to the perilous condition of the Soviet economy. Despite massive inputs of manpower and equipment into agriculture, for example, the USSR has been unable to feed itself for decades. The production of consumer goods has been shoddy and never, since the beginning of the Revolution, has it been able to keep up with demand. And, with the sole exception of space technology and defense production, Soviet industrial technology and output remain far below world standards. So I am persuaded that from Mr. Gorbachov's point of view, the need for systemic reform is very real; it is not imagined. Perhaps one way to gauge his intentions is by the sharp opposition they have aroused at all levels - but especially among middle managers - in the Soviet economic structure. But Mr. Gorbachov's reply given in 1986 to a group of Moscow's editors and writers was, and presumably remains, „If not we, who? If not now, when?” The open question is whether systemic change and meaningful democratization can ever occur in a state where the Communist Party must preserve, at all costs, its „leading role”.

(Conclusion in next issue)

**GIVE A GIFT OF
 CZECH CHRISTMAS MUSIC FOR
 LISTENING, PLAYING, OR SINGING PLEASURE!**

Cassette: CZECH CHRISTMAS MASS. (Česká mše vánoční) for choir, soloists and organ by Jan Jakub Ryba, 1796. Performed in English by the „new Prague Area Community Choir” - a charming pastoral choral work about the birth of our Lord. (\$7.95)

Cassette: Písňe vánoční: 19 Koledy sung in Czech by the Lonsdale „Koledy Choir” with organ and instruments. (\$7.95)

Music Book: Písňe vánoční: Koledy Collection for choirs and keyboard accompaniment. Contains historical articles about the music. (\$3.95)

Make checks payable to Dominican Sisters:
 Add \$1.00 for postage and handling:
 Order from: Sr. Anita Smisek, OP
 110 Columbus Ave. N.
 New Prague, MN 56071

Our 105th Year

SECOND FEDERAL SAVINGS

Member of
 Federal Home Loan Bank System

Road 12 & Grand Ave.
 FORT LAKE, ILL. 60020
 ☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
 —up to \$100,000.00—
 by Federal Savings and
 Loan Insurance Corp.

A FRIENDLY
 SAVINGS
 INSTITUTION
 SERVING A GREAT
 COMMUNITY

SAVING IS
 CONVENIENT
 HERE!

Every feature of our
 association is designed
 with safety, increased
 earnings and conven-
 ience for you in mind.

For your convenience:
 — a Save-by-Mail plan,
 — easy-to-serve-you
 office facilities,
 — fast service,
 — free parking.
 Come in.

Satisfying friendly service

CORNER
 26TH & PULASKI
 CHICAGO, ILLINOIS 60623
 PHONE: 277-8500

7345 W. 25TH ST.
 N. RIVERSIDE, IL. 60546
 PHONE: 442-5700